

(L. eleg. m.)

102

L. eluy. m. 102.

B. L. lat. pag. 103.

Domus S. S. Adellaidis et Caietani.

<36617680180018

S

<36617680180018

Bayer. Staatsbibliothek

Const 20X

G. L.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

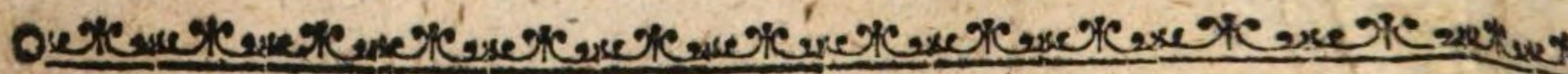
LEXICON ANAGRAMMAT SACRO - PROFA LATINO - GERMA

Quæ prius in Libris latuere Anagra
Nunc Alphabeti sunt ordine scripta
His aliquot centum superaddere Per
Sustinuit, foliis quo mage cre

Collegit

BASCIDES

Editio nova, auctior,

Impressa Ratis
MDCCCLX

LEXICON GRAMMATICALE PROFANO GERMANICUM.

*libris latere Anagrammata sparsim,
sunt ordine scripta decoro.
superaddere Penna novorum
quo magis crescat Opus.*

Collegit

ASCIDES.

auctior, & emendatior.

Ratisbonæ.

CLXXV.

BIBLIOTHECA

REGIA

MONACENSIS.

Benevolo Lectori.

Non est cujusvis *Anagrammata* condere, Phœbus
Quae probet, & Clario quisquis ab amne madet.
Ingenio hic opus arguto, ne texta legenti
Frivola ridendi materiam exhibeant.

Plurima scribuntur multis *Anagrammata*, sed queis
Non falso ingenium saepius esse neges.

Nam jugulant fatuo disiectum Nomen hiatu,
Ars ipsa ut fuerit paenè coacta mori.

Sinon argutum est, acer si spiritus, ac vis,
Non satis efficitis vivida rebus inest.

Cum Scriptore suo chartas *Anagramma* meretur,
Quas vestire piper, flavaque thura solent.

Est ita: non nimium capiunt *Anagrammata* laudis,
Si plana, & sensus si modò sanus inest.

At si dura nimis, genioque extorta rebeli,
Infani meritò somnia vana feres.

Non tamen ex omni quocunq; *Anagrammata* verbo
Formabis; tentes; experiere brevi.

Nam

Nam non diffiteor: poterint quod *Grammata* verti,
Atque fluant aliis semper amoena magis.
Pro simul & contra potui formare subinde
Programma, mihi sit tunc ne querela super.
Sunt aliquot centum, proprio quae Marte novellâ
Excudi pennâ; sunt bona mixta malis.
Omnia non omni sapiunt obsonia rostro,
Ista placent multis, haec placuere mihi.
Horum Collector sibi laudem haud dicier ullam
Inde cupit, Scriptum Lima benigna beet.
Feci, quod potui, faciant meliora sequentes,
Intingant pennas, ut mage docta fluant.
Rofor, & ofor * adest, qui dictae nescius Artis:
Nam quae nota minus, sunt quoque grata minus.
Candida sinceros Lectores pagina quaerit.
Hic tibi nec feritur, Pseudole! nec metitur.

* Bonum Anagramma non habet
Oforem, nisi ignorantem.

Z. Celspir. de Anagram. c. 22.

Defi-

§. I.

Definitiones variorum.

A*nagrammatismus* est litterarum vel nulla addita, vel nulla omissa, cum quadam sensus venustate & gratia transpositio apposita.

Anagramma fit: cum ex nomine aliquo proprio sententia praeclara, vel dictum aliquod subtile & argutum, literis tantum inter se loco mutatis, elicatur.

Est *Ænigmatis* species, producens novam sententiam, ex transpositione nominum in eorum vel laudem, aut vituperationem.

Est arguta litterarum versio, seu accuratius: Sententia *e Programme*, literis iisdem artificiose conversis proveniens.

Est clausula, quae ex artificiosa literarum omnium, neque plurium alicujus nominis transpositione componitur, vel: quae unum idemque Nomen saepius, quin saepissime, diverso tamen semper sensu, in Prothei formam transfertur.

Est denique vocabulum aliquod, ex alio vocabulo per literarum aut syllabarum mutationem ita collectum & formatum, ut nusquam aliqua earundem vel redundet, seu deficiat.

§. II.

Antiquitas.

A*nagrammatismum* pares cum Microcosmo natales agnoscere non est, quod in dubium vocari possit. Hoc enim qui negaret, Protoparentes nostros sermone atque loquela fuisse destitutos assereret, sicque Historiæ tum sacræ, tum rationi sanæ contradiceret. Non posse autem absque *Anagrammatismo* sermonem formari, quotidiana habemus experientia, cum sermo, seu oratio nil aliud sit, quam varia literarum transpositio. Hac ergo ratione *Anagrammatismus* ipsum DEUM habet auctorem; cujus asser-

assertioni Sciolarum crisis satyrica haud vult subscribere.

Sunt equidem, qui linguae primævæ originem Naturæ, sunt, qui arbitrio humano adscribant; sed argumenta illorum sub examen vocat, confutat, tertiamque eligens viam, nempe quod ad DEUM ipsum, illiusque sanctissimam institutionem sit referenda, suis, & aliorum rationibus defendit Ioannes Buxtorfius in *Dissert. Phil. Theol.* Et hoc infito linguae primiceriæ *Anagrammatismo* usi sunt homines usque ad tempora confusionis linguarum ad Turrim Babylonicam, *Genes. II.* ubi cum DEUS confudisset sermonem totius terræ, non solum cuique linguae suos indidit *Anagrammatismos*, sed et ipse confundendo docuit *Anagrammata*, summus atque primus eorum Magister.

Quando autem scriptis propagari cœperint, eo incertius est, quo minus nobis de primis literarum natalibus constat, quibus ad scribendum uterentur Mortales. Nondum enim illi, quibus scire ista curæ est, hac de re convenerunt; cum multi literarum inventionem, & scribendi artem alii Esdræ, alii Moyfi, alii vero tribuant Abrahamo; plurimi ad Sethi, immo ipsius Adami tanquam primi Auctoris rejiciant tempora. Cujus sententiæ affirmator est

Lambecius in *Prodromo Hist. Lit.* verbis: „In
 „Bibliotheca Vaticana reperitur imago Ada-
 „mi picta, supra cujus caput characteres
 „24. videntur, quos pro antiquioribus
 „hebraicis venditant, ad pedes vero ejus-
 „dem hæc inscriptio legitur: *Adam divini-*
tus edoctus, primus scientiarum, & literarum
Inventor.

§. III.

Divisio, & Scriptores.

Fœcunda multorum partuum *Anagramma-*
tismus Mater extitit. Quamvis vero
 suo, quem edidit, contentu fuerit, pro-
 hibere tamen non potuit, quin nonnulli
 spurii suo lateri adhæserint, pro genuinis
 sese venditantes cum aliis, quippe nec pa-
 trocinio destituti creberrimo. Apud Græ-
 cos præprimis & orientis populos innume-
 ra propemodum talis genituræ germina
 invenire est, quibus omnibus hic super-
 sedendo dividitur.

Anagrammatismus in Biblicum, magicum,
 superstitiosum, cryptographicum, pseudo-
 nymum, criticum, historicum, pœticum,
 & inopinatum, quos omnes longius dedu-
 cit citatus supra Celspirius, qui in suo
 Tra-

Tractatu de hac singulari materia super requisita veri *Anagrammatismi* licentia, vitiis, methodo conficiendi, enodatione, fatalitate, usu, abusu, jucunditate, hostibus, & Patronis, scripsit erudite. In parte secunda dicti operis Catalogum communicat præcipuorum *Anagrammatographorum*, inter quos ob antiquitatem primo loco nominat *Lycophrontem* Chalcedonensem, qui circa A. 490. post Romam conditam tempore Ptolemæi Philadelphi floruit. Illum sequuntur longo ordine hic subnotati:

Agnensis <i>Ioan. Bapt.</i> Italus.	circa A. 1684.
Ailberus <i>Petrus</i> Variscius.	1611.
Albertus <i>Henric.</i> Hafnienfis.	1610.
Andreæ <i>Christoph.</i> Danus.	1644.
Arithmæus <i>Valentin.</i> Lignicens.	1619.
Auratus <i>Ioannes</i> Gallus.	Artis Promotor hic est præcipuus.
Balduinus <i>Christian Adolph.</i> Saxo.	1683.
Barthius <i>Casparus</i> Custrinens.	1546.
Bartschius <i>Iacobus</i> Lusata.	1619.
Bencius <i>Francisc.</i> Italus. S. I.	1594.
Billonius <i>Thomas</i> Aquensis.	1661.
Bilovius <i>Bartholom.</i> Stendaliens.	1614.
Blancus <i>Guilielm.</i> Albiens.	1596.
Buchner <i>Huldric.</i> Wertheimens.	1604.
Capoferreus <i>Ioan</i> Guilelm.	1660.
Celspirius <i>Zachar.</i> Ratispon.	1713.
Cheeke <i>Ioann.</i> Cantabrigiens.	1613.

<i>Crellius Michael.</i>	circa	1631.
<i>Collerus Frideric. Misnens.</i>		1621.
<i>Conradi Casparus Silesius.</i>		1606.
<i>Duretius Quintinus.</i>		1651.
<i>Ebelius Ioan. Philippus.</i>		1623.
<i>Eckard Melchior, Silesius.</i>		1616.
<i>Erasmi Georg Nicolaus.</i>		1637.
<i>Faber Georg, Silesius.</i>		1611.
<i>Fabricius Georg Andreas, Mülhuf.</i>		1618.
<i>Fabronius Herman, Gamundian.</i>		1596.
<i>Frentzelius Ioann, Magdeburg.</i>		1662.
<i>Furichius Ioan. Nicol.</i>		1622.
<i>Genuinus Hieron. Neapolit.</i>		1635.
<i>Habichhorst Andr. Daniel, Bützov.</i>		1660.
<i>Hamconius Martin, Friso.</i>		1607.
<i>Harpprecht Ioann. Würtemberg.</i>		1617.
<i>Hartmanni Ioannes, Franco.</i>		1643.
<i>Henningius Caspar.</i>		1611.
<i>Hofmann Georg Theodor.</i>		1630.
<i>Iamotius Frideric. Bethuniens.</i>		1574.
<i>Iungermann Ludov. Altdorf.</i>		1636.
<i>Kirchnerus Herman. Hassus.</i>		1594.
<i>Lani Ioannes Georg, Hungarus.</i>		1675.
<i>Maeratius Ludovic. Gallus.</i>		1664.
<i>Martius Georg, Bohemus.</i>		1623.
<i>Marx Ioann Iacob. Norimberg.</i>		1687.
<i>Mauttnerus Ioann. Pannonius.</i>		1635.
<i>Meder Petrus, Anagr. libri III.</i>		
<i>Rostoch.</i>		1638.
<i>Meibomius Henric. Lemgovians.</i>		1590.
<i>Moscherosch Quirin. Hanoviens.</i>		1670.
		a Nat-

a Nattenhofen, <i>Gosvvinus</i> .	circa 1609.
Neander <i>Ioannes</i> , <i>Bremenfis</i> .	1632.
Partschitius <i>Christoph</i> . <i>Hungar</i> .	1702.
Pelargus <i>Christoph</i> . <i>Silesius</i> .	1594.
Prætorius <i>Georg</i> , <i>Magdeburg</i> .	1603.
Redelius <i>Augustin Casimir</i> , <i>Auftriac</i> .	1682.
Reineccius <i>Balthasar</i> .	1612.
Reufnerus <i>Nicol</i> . <i>Silesius</i> .	1594.
Rutingius <i>Paulus</i> , <i>Rostochiens</i> .	1615.
Sangeorgius <i>Hippolit</i> . <i>Sabaudus</i> .	1662.
Saubertus <i>Ioann</i> . <i>Altdorfens</i> .	1645.
Schubertus <i>Tobias</i> , <i>Misnensis</i> .	1624.
Scribonius <i>Nicol</i> . <i>Osnabrugens</i> .	1634.
Selhammer <i>Christoph</i> , <i>Augustan</i> .	1703.
Serpilius <i>Georg</i> , <i>Hungarus</i> .	1690.
Steinbergius <i>Ioannes</i> , <i>Lufata</i> .	1652.
Stenderus <i>Frider</i> . <i>Thuringius</i> .	1652.
Stratius <i>Antonius</i> , <i>Belga</i> . <i>S. I.</i>	1635.
Strubius <i>Henr. Iulius</i> , <i>Henricopol</i> .	1608.
Sturmius <i>Ioann</i> . <i>Rhenanus</i> .	1630.
Suarinus <i>Abraham</i> , <i>Misnens</i> .	1611.
Thammius <i>Balthas</i> . <i>Misnens</i> .	1596.
Trelæus <i>Nicol</i> . <i>Mosellan</i> .	1591.
Tylkowsky <i>Adalbert</i> . <i>Polonus S. I.</i>	1666.
de S. Vito <i>Iosephus</i> , <i>Neapol. Ictus</i> .	1670.
Urientius <i>Maximil</i> . <i>Belga</i> .	1603.
de Weerd <i>Iodocus</i> , <i>Antwerpiens</i> .	1609.
Weitzius <i>Ioannes</i> , <i>Gothanus</i> .	1600.
Wichgrevius <i>Albert</i> . <i>Hamburg</i> .	1602.
Wilckius <i>Andreas</i> , <i>Gothanus</i> .	1603.
Wolfius <i>Ioann. Ulricus</i> , <i>Kyburg</i> .	1628.

Authores, qui in suis scriptis passim de
Anagrammatismo verba fecerunt.

- Adami* Ioan. Samuel. Dresd. *Deliciae B.blicae*.
Anonymi A. B. C. cum Notis variorum. 1703.
Balbini Bohuslai Bohem. S. I. *Verisimilia*. 1666.
Becii Ioann. Bapt. *Opusc. Tomo. 2.*
Bonciarii Anton. Perus. *Ars Epigrammat.*
Causini Nicol. Galli S. I. *Institut. Rhetor.* 1634.
Clauderis Israelis Altenb. *Pericul. Epigr.* 1670.
Duport Iacob. Cantabrius. *Poemata.* 1696.
Giessensium Poetica major. 1657.
Gundling Nicol. Hieron. Norimb. *Otia P. 2.*
Hallerstein Georg, Baro Carniol. *Epigr* 1682.
Harderi Henr. Hafniens. *Epigram.*
Harsdærfer Georg. Norimb. *Gespræchspiel.*
Heidfeld Ioann. Westph. *de Gryphis Grammat.*
Henningii Ioan. *Cabbalologia.* 1683.
Iuvencii Ioseph. S. I. *Institut. Poeticae.* 1718.
Knittel Caspari Pragens. S. I. *Via Regia ad
omn. scient.*
Kuviatkievviz Ioan. Poloni S. I. *Suada ci-
vilis.* 1672.
Labbei Philippi Galli S. I. *Elogia sacra.* 1664.
Majoli Simonis. *Dies Canicular.*
Masenii Iacobi Iuliac. S. I. *Palæstra Eloq.*
Morhof Daniel, *Unterrcd. von der teutsch. Poesie.*
Neumarck Georg. *Teutscher Palmbaum.*
Omeis Daniel. *Reim- und Dichtkunst.* 1704.
Ouveni Ioannis Angli *Epigrammata* 1614.
 primo edita.

- Paschafii a S. Ioanne Carmel. Poesis artific.* 1668.
a S. Patavino Caroli Epigrammata. 1650.
Pegii Quirini Thesaur. Apophtegmatum. 1656.
Petiti Petri Parisiens. de Sibylla. 1686.
Peuceri Casp. Lusatæ, de divinationibus.
Pezold Georg, Societas Convivarum.
Raynaudi Theoph. Sabaudi S. I. Nomenclat.
Mariana.
Rhay Theod. Clivens. S. I. Altera Noe Arca.
 1665.
Schramm Thomæ Promulsis Epigram.
Schreger Odilonis O. S. B. Studiosus Iovialis.
 1751.
Schottelii Iusti Georg. Saxon. Teutsche Sprach-
kunst.
Schvartz Christian. Gottl. de sortibus Poet.
 1712.
Sutor Andreæ Svevi Latinum Chaos. 1740.
Taubmanni Frider. Franconis Sabinorum Somnia.
Wagenseil Ioan Christoph. Norib. Pera Librorum.
Weuveri Ioan. Adami Can. Reg. Ars discur-
rendi. 1684.
von Werthern Georg. Wilh. Iuvenilia. 1664.

§. IV.

Oeconomia.

Anagrammatum Palæstra exacuat ingenium;
 in inveniendō prudentiam, in elabo-
 rando

rando varietatem, in exornando suavitatem, in absolvendo efficaciam. Nec datur ingenii majus delictum, aut laboris obsonium sc̄riptione *Anagrammatica*, quæ est animorum pabulum & oblectamentum; nam deservit hoc artificium ad eruendos discursus non minus ingeniosos, quam eruditos.

Bobusl. Balbini modum *Anagramma* faciendi hic appono: „Multi putant, inveniri artem, *sunt verba illius*, per quam *Anagrammata* condantur. Ego existimo, istud vix fieri posse sine infinito labore. Si namque ex 24. literis *Programma* constet (illud voco argumentum vel materiam, unde *Anagramma* colligi possit) quanta & quam infinita prope transpositio literarum emerget? voluminibus palatia omnium Regum impleri possent. Argumento sint lingue Nationum omnium, quæ iisdem Alphabeti literis utuntur, quarum transpositiones sunt fere innumerabiles. Arithmeticæ periti facile numerabunt, quot vocum myriades ex 24. Alphabeti literis transpositis prodeant. Hoc igitur re-
jecto quid sentiam, habeto.,

„In modo, quo *Anagramma* fiat, arbitror, plurimum situm & modum esse spectandum, quo rem aggrediaris; res enim quælibet, ut habet *Epictetus*, plurimas tenet

„net anfas quibus bene vel male, apte aut
„inepte tangatur, eleveturve. Modus hic
„est: Tabellam confice, in qua ex *Pro-*
„*grammate* qualicunque demum ineatur nu-
„merus literarum Alphabeti ordine. Hanc
„tabellam multis diuque versabis memo-
„ria, ut constare tibi possit, quæ plurimæ,
„& quæ paucissimæ in *Programmate* sint li-
„teræ.

„Mirifice hæc observatio constructioni
„proderit; ubi hæc cognita est, instar quot
„heroicorum versuum aut distichorum (nam
„de *Carminē Anagrammatico* loquor) *Program-*
„*ma* sit, quod fiet in digitis numerando
„& scandendo; tum argumentum ante ca-
„pere oportet, de quo scribere placebit,
„sive sacrum illud sit sive profanum, &
„deinde tentandi gratia aliquot Carmina
„componenda; sed vide, ut elegantissima
„sint.,,

Alio modo juxta *Paschasium Carmelitam*
tyrones in hoc genere sese exercere pos-
sunt, si illud doctrinæ excipiant, ut no-
minis sive dictionis (quæ certa dari oportet)
litteras dividant, & in schedulis sepa-
ratis conscribant; nunc a vocali, nunc a
consonante aliam dictionem efformare stu-
deant, quæ variata sæpius etiam sic sche-
dulis & literis dispositis fortuito manibus
obvenire solet. Quod subsequens enucle-
are

are visum in nomine *Galenus*, in quo divisio Grammatum sic ordinanda est: G. A. L. E. N. U. S. Ex quo nomine iisdem literis retentis nomen aliud alterius significationis resultat, scilicet: ANGELUS. Et sic nomen aliud inde deductum carmine ornare, & explicare studium sit. Hinc etiam plerisque *Anagrammatibus* Epigramma quoddam pro eruenda majori claritate fuit appositum.

Subinde tamen præsumpta utimur licentia demendo, vel addendo literam solummodo unicam, ne sensus verborum corrumpatur, aut iis elegantia desit; quod sicut Pöetis, ita nobis utique concedendum est. Puritatem omnium omnino in singulis comprehendi ubique vix assequenda putamus. Attamen haud diffiteor, quod ii, qui se hac arte occupare dignarentur, multo gratiora sint producturi *Anagrammatum* ex plerisque sensa, eisque lymphatior hippocrene fluat, quam meum capitolium nedum excogitare horis subsecivis permiserit.

§. V.

Pseudonymia.

Actum agerem, si *Pseudonymorum*, quibus larvas *anagrammaticas* hætenus detraxerunt

runt Historiæ literariæ periti, exhibere vellem Alphabetum, quale nec instituti mei ratio admittit. Eximiam in hoc studio operam impendit *Vincent. Placcius* in libro *de Scriptis & Scriptoribus anonymis ac pseudonymis*, cui *Ioannis Rhodii* Authorum suppositiorum adjunxit Catalogum, qui pari cum eo laboravit argumento. Anno vero 1708. prodiit *Theatrum anonymorum & Pseudonymorum*, e quorum numero paucos saltem selegi, qui nominum suorum literas transposuerunt, atque ita anagrammaticè disposita libris suis præfixerunt; literam nulla vel demta vel adjecta, aut mutata, sed qui purissimo *Anagrammati* nomina sua inclusere. Nam eorum, qui vel literas quasdam immutarunt, vel addendo, aut subtrahendo, ut congruum ex Nomine struerent Anagramma, impræsentiarum non habetur ratio.

Adrianus Crommius.	Casimirus Dourman.
Carolus Scribanus.	Clarus Bonarscius.
Ferrarius.	Rafrerius.
Gasparus Scioppius.	Paschasius Grosippus.
Georgius Hornius.	Honorius Reggius.
Jacobus Bidermanus.	Didacus (<i>in Hispania</i> <i>idem est ac Iacobus</i>) Bemardinus.
Jacobus Mentelius.	Cajus Tilebomenus.
Jacobus Raggius.	Bacojus Giragus.

Ioannes Hammerus.	Hermannus Iosema.
Ioannes Martionus.	Antoninus Moraines.
Iulius Nigronius.	Livius Noringius.
Loredanus.	Donalerus.
Martinus Antonius Delrio.	Rolandus Mirteus Onatinus.
Paganinus Gaudenti- us.	Ventidius Gangapa- nus.
Pallavicinus.	Alcinus Lupa.
Paolo Sarpio Veneto.	Pietro Soave Polano.
Pietro Aretino.	Partenio Etiro.
Petrus Servius.	Persius Trevus.
Rosenfeld.	Relfendso.

§. VI.

Abusus.

Nemo magis arte hac tam utili, tamque jucunda jucunda abutitur, quam ipsi nonnunquam *Anagrammatistæ* (si modo digni sunt hoc nomine illi literarum carnifices) qui se eandem optime callere persuasum habent; quando verba quædam e literis extorquere possunt, quibus infulsam addunt enodationem, atque talibus ineptiis quærent laureolam. Inde factum, ut *Anagrammatismus* tandem tædium magis & risum, quam admirationem moverit, cum e nominibus misere dilaniatis, quæ suis sub-

subinde literis privantur, quandoque spur-
riis augmentur, verba quædam prodeant
miserrima, sensus corruptissimus, adeoque
Anagramma vitiosissimum.

His peiores sunt illi, qui omnes ingenii
intendunt vires, ut maledica e Nominibus
eruant *Anagrammata*, quibus viros quamvis
præstantissimos quandoque pungunt, atque
lacerant. Abominandus quoque abusus
est, quando quidam ex literis transpositis
superstitiose de futuris vaticinari, omina-
ri, bonaque vel mala præfagire non eru-
bescunt, quos non immerito Impostores
appellari convenit. Dolendum sane, tam
insanos etiam num hodie inveniri homines,
qui tempus & operam in tam frivolis re-
bus collocant, sibi que ipsis tam male quam
aliis consulant; hos enim dum fallunt,
seipsos decipiunt.

§. VII.

Patroni.

Pro patrocínio hujus Artis pauca hic in-
ferimus, dum *Anagrammata* a viris eru-
ditissimis & ingeniosissimis profecta collau-
dare non piget. Et pauci erunt in seculo
nostro Eruditi, qui eadem neglexerint,
B cum

cum contra a maximis orbis literati luminibus possideamus pæne infinita. Si quis hos omnes & illos, qui hac de Arte fusius sunt commentati, & in præcedenti serie annotantur, iudicio caruisse diceret, illosque ob *Lusum* hunc, ut perperam audit, *puerilem* pueris assimulare non vereretur, omnium quoque iudicio esset

Helleboro dignus, dignus & Anticyra.

Res ipsa se hic commendat, quin prolixis laudibus *Anagrammatismos* prosequamur. Evolvantur libelli Fautorum atque Patronorum, & in illorum Nomina oculi figantur. Invenientur viri dignitate illustres, eruditione clari, iudicioque pollentes *Anagrammata* struxisse, eorumque Scriptoribus impense favisse. Quidquod & summi quoque Orbis Monarchæ, Reges, Principes, ac Magnates ita nonnunquam delectati fuerint *Anagrammatismis*, ut non solum eosdem in deliciis habuerint, sed & *Anagrammatistas* regiis dimiserint honoribus, de quorum collatione longum hic foret recensere. *Octav. Scarlatinus* huic Arti locum cedit, quia tantum in Academiis pretium obtinent sicut & in congressibus, quin æquivocis comparat in *Homine suo Symbol*.

§. VIII.

H o s t e s.

Ex adversa autem parte plurimos reperire licet, qui prorsus prælaudatæ hujus artis ignari, totis tamen eam viribus impugnant, ridentes tam ipsa *Anagrammata*, quam eorundem Scriptores. Hinc Epigramma quoddam sonat:

Quid mea, Cerdo, petis Metagrammata,
nescius artis?

Ne crepidus, Cerdo, transgrediare tuas.

Nos autem illis præter hoc apponimus veriverbium quod repetita vice, ut jam prostat in Præfatione ad Lectorem, non displicebit: *Bonum Anagramma non habent Oso-rem, nisi ignorantem.*

Ajunt quidem, *Anagrammata* non artis sed laboris esse; hinc nullam mereri laudem, adeoque *mechanicum & circulatorium inventum* dictitant, nec non *carnificinam ingenii*; atque *fures temporis Anagrammatistas* appellare non erubescunt. Insuper quandoque *Anagrammatismum puerilem* nuncupant, indeque viros judicio pollentes non facile tali labori indulgere fabulantur; quin immo hæc *Crepundia*, & *Nænias*, ut vocant, cum *Chronostichis*, *Acrostichis*, *Cabbalis*, his-
B 2 que

que simulibus igni & aqua interdicendo, ex omnium literatorum scholis eliminanda prorsus decernunt.

Ad hæc & plura, quæ Hostes Artis hujus solent obiicere, levioris sunt momenti, quæ non credimus, ab ullo alio melius, & accuratius posse confutari, quam ab ipsis *Anagrammatibus* artificiose elaboratis. Persuasissimum nobis est, tales ofores non ad majorem exagitari bilem posse, quando nempe eis pus tangitur, cum *Anagrammata versa* ex illorum Nominibus propriis in transversum eliciantur, & sine labore affectato apposite res ipsa loquatur. Tunc enim vero quidquid calumniarum os nefarium eluit, in authorem exonerant. Sed vanas sine viribus iras ridemus, & lixivium ad ævi hujus mordaces & mandaces Aristarchos his pagellis affundimus, quod insignis quidam Ecclesiastes operi suo concionatorio non inepte affixit.

Novi genium vestrum undique carduis hispidum paliuris hirsutum, Lucianæum. Quam molam lapsis annis gyraſtis, eam protervis ausibus hanc in horam versatis. Effroenis carpendi pravitas cum priore seculo non occubuit, sed novas potius vires reassumſit, de funere vita. Sine ulla auctoritate vobis adhuc hodie potestatem arrogatis, aliorum opera cribrandi & damnan-

mnandi, perinde ac si divinum Platonem apud Græcos, aut eloquentia disertissimum Ciceronem apud Romanos, vel aureum os Chrysoſtomi ſacros inter Præcones & Eccleſiæ Patres æquare mens ſit aut ſupera-
re. Hæc impudens Ariſtarchia veſtris in lu-
cis tantopere invaluit, ut credam firmiter,
ne muſas quidem, ſi puras charitum gra-
tias conſcriberent, e veſtro prurientium
& rudentium ingeniorum cacoethe eximi
poſſe vel abſolvi.

Scribat Ariſtoteles, ſcribat Maro, ſcribat
Homerus,
Teuto, Gallus, Iber, Belga, Polonus,
Arabs.

Unguibus Arcadicis, Cadmeis dentibus, ore
Vulnifico purum dilaceratis opus.

Horrent inde multi hodie ſuis cum foe-
tibus rite ovo excluſis, in apricum ſolem
prodire, ne caninos riſtus veſtros, aut
purulentas rhinocerotis nares, in longum
& latum exporrectas incurrant. Ego ne-
que his, neque illis me, aut calamum me-
um terreri patior aut moveri. Pergo in
coeptis, utut truces Rhadamanti his obla-
terent: ſcio, quo ex dolio tot fæces pro-
fluant Diogeniano nimirum e plauſtro,
quod Cynici Sophiſtæ cellam dixeris, ubi
probra excoqui audias millena, quibus non

tam libros, quam librorum Authores configere tentant Momi-Minimæ Musarum honorem ubicunque deferendum, nemo Literatorum unquam dedignetur.

§. IX.

Apologia.

Cœterum si minus fortassis aliquando unum aut alterum arrideat *Anagramma*, saltem huic subjectum sæpius *Epigramma* pro eo amplecti licebit, quod plerumque ita respondet *Programmati*, ut non tam appositum, quam innatum esse videatur. De ordine & collocatione nominum illud moneo, nemini hanc quasi Rapsodiam ullum afferre præjudicium posse vel debere, quam nempe juxta Alphabeti seriem cuivis haud ingratham puto.

Nihil in hoc genere elaboratum magno-pere aut præmeditatum, sed omne illud in promptu, atque adeo ex tempore natum, & quasi aliud agendo per ludum factum esse scito. Multa præterea in schedis jacentia prætermissa, non pauca quoque prorsus studiose omissa, quæ sensum non adeo planum demonstrarent. Plura insuper, quin plurima (sincere fateor) in
prio-

priorem typum irrepsisse sphalmata; ad limam ea revocari pro posse, & substitui alia subducendo vitiosa, revelando puriora. Attamen supersunt nonnulla, quæ sicut typotheta jam pridem impressis de hac materia operibus apposuit, ita ego authoribus eorum derogare nolui. Fideliter excerpti, quæ isti mihi dedere, nisi enormiter aberrasse eos hinc inde deprehendissem; tunc enim vero correctore omnino opus erat, ne palpus palpum obtruderet.

Denique omnem hanc operam putidam et nugatoriam, ut et Poësin ipsam, ac praecipue Personae Ecclesiasticae indignam esse haud fortasse defuturi erunt, qui calumniabuntur, applicando huc Martialis illud: *Turpe est difficiles habere nugas, et stultus labor est ineptiarum.* Ego vero longe aliter sentio, et omnino ita existimo: omnem hanc opellam, qualiscunque illa sit, laude et admiratione cum primis dignam esse, multumque eam conferre tum ad vim ingenii industriaeque excitandam, tum ad rerum et verborum copiam suppeditandam. Neque parum eam habere jucunditatis, et amoenae delectationis, modo in eo unusquisque ingenii, otiique sui rationem habeat, ita nimirum ut studii hoc genus parrergon solummodo sit; nec in eo genere

confenescendum esse statuo, quod qui faciat, illum egomet malè feriatum esse judicabo.

Saltem per otium ad Musarum illas amœnitates redire licebit, et quod temporis alii Baccho, Cerere, alea, nugis, similibusque naeniis, ac ludis inanibus inutiliter consumunt, sacrat hisce Musarum impendere Mysteriis. Nunquam otiosus, sed utiliter occupatus inveniatur homo ingenuus. Quin immo et illud addo, rectè posse hujuscemodi solerter computare, atque dijudicare.

Nihil hîc edico amplius, quàm illud
Poëtae:

Velle suum cuique, et: Ignoti nulla cupido.

Per nos suo quisque sensu abundet licebit; aliis alia, nobis ista placent. Nam Ars haec oforem habeat aut ignorantem, aut de ingenio suo desperantem. Interim verum maneat Horatianum gnome:

Omnis Aristippum decuit color, et status, et res.

Neque verò cuiquam alteri, nisi bono et aequo Lectori haec quantulacunque opera nostra servit, à quo si minus gratiam, saltem veniam sperabimus. Momus in rem tuam cum Catone abito, Vale.

- - - & siquid novisti rectius istis,
Candidus imperti, si non, his utere mecum;
Scripta

Scripta autem deinceps aliorum carpe-
re noli.

Et Jacobi Balde jambicam regulam ne su-
perfedeas.

Omnibus semper placuisse, res est
Plena fortunæ: placuisse paucis,
Plena virtutis: placuisse nullis,
Plena doloris.

Abbatissa. Asta! bibas. Satis Abba. Abit
bassa, *id est: humilis.*

Asta! *læta* bibas, Domini sub nomine Christi.

Est satis Abba, pater; bassa abit ad requiem.

Abia Rex Judæus. Audax jube feria.

Ablativus. Vi sublata.

Abominatio. Abi, jam noto.

Abominatio desolationis. En sola ambitio-
nis donatio.

Abortus. Sub rota.

Absolutio Sacramentalis. A beato crimina
sustollas.

Abundantia. Annua dabit.

Academia. Dea amica.

Academia Scientiarum Boica. Di! ob fa-
cra acumina ei micate.

Academicus. Jus accedam.

Acceptor. Peccator.

Accusativus. Causa victus.

Acedia. Adjace.

Hoc crimen fugias; etenim contraria suadet:

Adjace virtuti, displicet illa pigro.

Achas Rex Judaicus. Hic audax acer suis.

Acutus, auctus, cautus.

Adamus. Da Musa.

S. Adelhaidis. His adde alis.

Adieu. De via.

Adjunctus. Unus dicat.

Adjutorium. Diva mortui.

Administratio. Arti dat nimios.

Administrator. Si tradit norma. An traditor fim? Stramina rodit.

Admonitio. Dominatio.

Adolescentia. Sola decentia.

Adolescens. Deles canos. Olens cades.

Adolfus Comes Nassavius, Famulos sua iussa docens.

Adversitas. Est dura, ais. Sat da vires.

Summe Pater patiar, patiensque filebo dolorem,

Tu modo sat vires da mihi, posse pati.

Adultera. Lea durat. Arde, luat.

Adulterium. Tu me lurida. Vade litrum.

Luat id reum.

Advocatus. Ocius vadat. *Licent.*

Ædituus. Tu es? audi. Tu videas.

Ætas. Sat ea.

Æternitas. Ante te arsi.

Agapetæ. A te apage.

Agnes. Negas.

Agnus Dei. Esu digna. Adi, unges.

Agri-

Agricola. Riga loca.

Albertus Austrius. Tu rebus salutaris.

Albertus Bojus. Altus ibo rebus.

Albertus Fridericus. Clarus erit fide rebus.

Albertus & Isabella Archiduces, Conjuges.

Christe cubile beans, tædas curato jugales.

Albertus Primus. Multis rebus par.

Albertus Secundus. Ardens es sub cultu.

Alexander Septimus. Permaneat lux Sedis.

Alexander Sigismundus. Ardens Sidus,
gemina lux.

Albinus. Bis luna.

Alimenta. Mala in te.

Alma Redemptoris Mater, quae pervia
coeli

Porta manes, et Stella maris; succurre
cadenti

Surgere qui curat populo; Tu quae genuisti

Natura mirante tuum Sanctum Genitorem.

Virgo prius ac posterius; Gabrielis ab ore

Sumens illud Ave: peccatorum miserere.

Sunt litterae 206. Super hanc Antiphonam Ecclesiae sonat hoc Anagramma purum:

Ne metuas, quamvis cursu pernice pro-
cellae

Nutat, et irrugit spumosa navis in unda;

Téque, tuàmque ratem placato fidere
ducam.

Clarum lucis iter cures, cita prora volabit.

Er-

Errorem pelagi retegam, miserebor egeni,
Euge! meos portus intra, sum ripa salutis.
S. Aloisius. Solis avis. Sis viola.

Alphabetarius. Is plura habeat.

Alstedius. Sedulitas.

Altorfium forum alit.

Alumni. Lumina.

Amandus. da manus.

Amanuensis. Uná finas me.

Me tecum Tomos uná describere finas;

A manibus calamos tingere volo tuis.

Amaritudo. Domat jura, Domui arat.

Amarus. Rus ama.

Rustice, *rus* ad *ama*, ne tentes altior esse

Conditione tua, sis licet amplius opum.

Ambergensis. Regens basim.

Ambitio. obit ima.

Ambitiosus. Os tibi suam.

Ambrosius. Orbis Musa. Amor subis.

Vas morbis á morsibus.

Amentia. Nata mei. Ita mane.

Amice! emica.

Amicitia. Ita amici.

Amicus. I musca.

Amoenitas. Ea somniat.

Amoenitates. En ista! amo te.

Amor. Mora. Roma. Armo.

Amor meus crucifixus est. Urit fixus, cor
meum fecas.

Amore. O mare.

Anagrammatista. Gratis manat, ama.

Ana-

Anagrammatismus. Magna summa Artis.

Mimus amans grata.

Anastafius, fatis navas.

S. Andreas. An Esdras? An ardes?

S. Andreas Avellinus. Nardus es allevians. Lenis, ardua valens.

Andreas Corfinius. Si cor ardens, unias.

Andreas Apostolus. Lotus es? aras pando.

Angelus. an Luges?

Angelus Domini. Omne languidis.

Animus. Munias, in Musa.

S. Anna Dei parentis Mater. Re manna pietatis ardens.

Anna Dorothea. Honorata Dea. A te honoranda.

Annas. Sanna.

Omnia retrorsum Solymis vertuntur, habétque,

Quando praeest Annas, nil nisi Sanna locum.

Annus. Nanus.

Anselmus. En fum Sal.

Antiochus. huc otians.

Antistes. Ne fistat.

Antonius. An nos tui? vi tonans. O innatus! Notus in A. Non iusta.

Apostolus. Stola opus. Solus apto.

Archiatr. Hic te rara. Hic errata.

Hic te rara docet, non sunt errata, dolore

Hac iter arripas, si cupis esse liber.

Archidiaconus. Vas huic candori. Hic cardo in sua. *hinc* unias.

Archiepiscopus. Hic parcus es pio.

Argen-

Argentoratum. Gerat ornatum. Germa-
na Tutor. Ut Marte angor.

Argentum. En gratum.

Argentum & aurum. *Termini retrogradi.*

Mutnegra cum murva faciunt rectissima
curva,

Rectius hæc aliter vertere non poteris.

Omnia namque audet Regina pecunia Mundi,

Grammata vicissim flectere cuncta potest.

Aristarchus. Huic rastras, a verbo rastras.

Chara struis.

Arrianismus. Ruminas aris.

Aristoteles. Sol erat iste. Sileat fortes.

Est eis latro.

Arnolfus. Flans ruo.

Artemisia. Erat simia.

Arrestum. Sat rerum. Tum erras.

Arrogantia. Garrio nata.

Arsatius. Vas artis.

Ars Anatomica. Ima ano arctas, vel ca-
stra. *in Imperativo.*

Ars diplomatica. Id calamos rapit.

Ars Eraldica. Radica lares.

Ars Geometrica. A me fat corrige. Cor-
riges a meta.

Ars Pharmaceutices. Hac mercatus pa-
ries.

Mercatus multos paries hac arte perenni,

Pharmaca simplicium sint tibi juncta modo.

Ars Typographica. Hac propria agitis.

Ars

Ars alit artes. Serta Altaris.
 Ascensio Domini. Mi! dein focio nos.
 Asmodæus. Sues adamo.
 Asper. Perfa. Par es. Spera.
 Asperitas. Si separat.
 Astronomia. Notas, o mira! somnio arat,
 amoris nota.

Astutia. Ista tua.

Atlas. Salta.

Atramentum. An mutat rem?

Avaritia. Ait varia.

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

Benedicta tu in mulieribus, & bene-
 dictus fructus ventris tui IESUS. San-
 cta Maria, Mater Dei, ora pro nobis
 peccatoribus, nunc & in hora mortis
 nostræ, Amen.

*Sunt litteræ 159. super hanc salutationem An-
 gelicam sequens habetur Anagramma.*

Chare fodalis ama, ut non te peccata mo-
 rentur,

Ingrediare sinum, tuus est, clauderis in
 isto.

Tutus ibi Matrem bibe, sæpius ubera
 prensa;

Nam tibi Nectar erunt, cordi favus omnia
 vincet,

Vincet amor.

Idem totum Ave Maria usque ad Amen.

Ave beata Arca Dei, mons rubi, turris,
 luna, thronus, botrus, turtur, ignis,
 thus,

thus, cedrus vita, spes Mundi unica.
O fons pietatis, perennem te monstra
animæ meæ, sana vitii cicatrices, cœli
concede bravium.

Eadem salutatio in sex vocabulis primis.

Amata perge arca, diluvium ne timeas.
O grata vitæ apis, mare, lumen Mundi.
Tu mel, cor, magnes, uva pia, et mira
Diana.

Tu mea rosa, lumen, tu pia magni Dei arca.
Deipara sum, ergo immaculata inventa.
Ea enim sancta ad polum gratiarum via.

*An. 1726. prodiit Augustae Vind. Lusus in
Re Seria, Anagrammata scil. CCCXL. ex
salutatione Angelica: Ave Maria gratia plena,
Dominus tecum; retentis iisdem ac transpositis
litteris eruta, quæ universa ac singula Immacula-
tam Conceptionem B. V. vel adstruunt, vel de-
signant. Continet hic Lusus Triacades XI. primum
sonat:*

Age Patrona Mundi, jure immaculata
es. ultimum vero:

Niteo Regia supera, munda, immaculata.
*Quin imo Venetiis 1684. imprimebatur libellus
in 18. forma typi sub titulo: Conceptio imma-
culata Deiparae Virginis Mariae, celebrata
Anagrammatibus prorsus puris ex praelau-
data salutatione Angelica 6. vocabulis comprehensa,
et in Psalterium geminum ex CCC. Coronam
Gemmarum XII. duodecies multiplicatam, in
Pentacrostichidem ex CLV. quinquies divisam,
in*

in Monile ex CL. sexies deductum, et in Annum Marjanum tot Anagrammatibus, quot sunt anni dies nempe 365. distributa à Joanne Bapt. Agnensi Card. Rospigliosi aulico caeco. Postremum hanc habet expressionem:

Laus Deo, Mater Agni mei una pura micat.

*Super eadem sex vocabula habentur XLIV. Anagrammata in Michaelis Abbatis Osterhovien-
fis Lauretanischen Vogelgarten &c. post
dedicat. Confidenter pronuntio: Anagrammata nul-
libi prostare plura, quam in agro Marjano.*

Augusta Vindelicorum. Venusta virgo ad
Licum. Stat in gaudio murus.

Augustinus. vani gustus. Tu vis nugas.

Augustinus Calmet. Tu mel gusta in casu.

Acumen fugit saltu.

Augustus. Gustavus. Ufu gusta.

Aula. Lava. (Æthiopem.)

Aurelia Martyr. Laurea Martyri.

Aures. eruas.

Aurifodinae. Eja ora fundi.

Divitis est: eja! fundi nunc ora resecta,

Thesauris plenus vivere quæis poterit.

Austeritas. versat ista. vasta retis.

Austrasia, et Bavaria. Stabis vitâ ara aurea.

Austria, Austriacus.

Austria quid curas vitas? fat jura supersunt,

Si tua quot arcus possidet Austriacus.

Autonomia. Omnia vota.

S. S. Auxiliares XIV. (Georgius, Blasius,

Erasmus, Vitus, Pantaleon, Christo-

C

pho-

phorus , Dionysius , Cyprianus , Acha-
tius , Eustachius , Ægidius , Catharina,
Margaretha , Barbara.) *sunt litterae* 118.
et exprimuntur hoc sensu anagrammatico:

Hos Hymnos suscipite, adsit succursus
vester, sit Bohemia, Hungaria, chara Chri-
sti Regna, sub asylo, Austria lapida Tur-
cas, ab Ungariae urge via.

Assumptio beatæ Mariæ Virginis.

Astra subiit, Avia mei opem signare.

Babilonia. Alibi bona.

Baccalaureatus. Tu cabala secura.

Baccalaureus. E cursu cabala.

Balduinus Flandriæ Comes. Ne dubia
fortuna ullis cedas.

Baro a Sandizella. Zona bella radias.

Bartholomæus. Ah! sol Beatorum. So-
lus amor habet.

Bascides. Abscedis. Bis cades.

Si semel a patrio Bascides tramite recti

Abscedis, certo bis, mihi crede, cades.

Basilus. Sibi laus.

Belga. Gleba.

Benedicamus Domino. Mi! ede nobiscum
dona.

Hospes erat Paulum invisens Antonius; illum

Hoc textu Paulus suaviter alloquitur.

Be-

Benedicamus Patrem & Filium cum Sancto Spiritu.

Unicam Trinitatem sub fide cupiamus colere.

Hic desunt (tamen abs nœvo) duo Grammata: m. p.

His ergo: misso poplite, substituo.

Benedicite. En cibi, edet.

Benedictio. En tibi cedo.

Benedictus. Nec debitus, nec subdite.

Cedentibus. Subi, cedent.

Beneficiatus. Ubi facientes?

Benjaminus. En ibi manus.

S. Benno Ep. Misn. Patronus Bojoariæ.

Ora pro nobis, bene potens iis a manu.

Bernardus Claravallensis. Ille anfa, lac, rubus ardens.

Mellifluus Doctor nobis est anfa salutis,

Præbet lac, ardens insuper ille rubus.

Bibliopolium. Ibi polum libo.

Bibliotheca. Ibo, hac libet.

Bibliothecarius. Ibi a te huc libros.

S. Birgitta vidua. Ita tu sub rigida? (*vis regula*) Iis tuta gradibus.

Blasius Ep. Ipse albus.

Bohemia. Hem Boja.

Boicus. Si cubo.

Bona Opera. An e Proba?

S. Bonaventura. Re bonus Nauta.

S. Bonifacius. Fac nobis Jus.

Bonitas. Sonabit. Instabo.

Bonus Pastor. Probans tuos.

Borbonius. Bonus orbi. Orbus boni.

Boreas. Reboas.

Borussiorum Rex. Sis robur ex muro.

Botanica. Tabi cano.

*Multas virtutes herbæ, & medicamina præstant,
Ex his Aegre! tabi plura salute cano.*

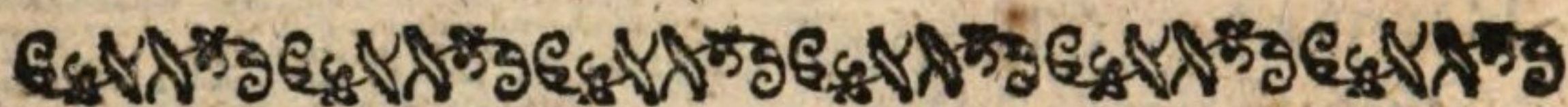
Breviarium Romanum. In ore vi murmu-
rabam.

Brevis. Ubi res? verbis.

*Perspicua brevitæte nihil magis afficit aures,
In verbis, ubi res postulat, esto brevis.*

Britania. Abi intra.

Bruma. Umbra.

Cæsar Baronius Cardinalis. Analibus fa-
cris ara decori.

Cajetanus. Eja cantus. Canet avis, casa
tenui.

Vita canes. Vincet eas. Vina fecat. An
vis? tace.

Ut ei canas. Sanat cives (*Præposita lit. S.*)

Calamitas. I! fat clama, mala citas, vel
scita.

Calamitates. A me lactatis. Lac fatiat me.

Calamus. Maculas.

Calendarium. Culmina rade.

Calvinus. Lucianus. *Uterque Superum irrisor.*

Calumnia. In macula.

Calumniator. Tu cor in mala. Lima cornuta.

Calumniatores. Serio maculant.

Camerarius. Rare amicus. Sum arca rei. Jam cura res.

Camerarius supremus. Mercari sua superfum.

Camillus de Laelliis. Ala dulcis ille meis.

Campanarius. Carpis a manu.

Canaille. Ancillae.

Cancellarius. En scala lucri. Lancea lucris.

Candidatus. An addictus?

Canisius. Jus canis. *de Henr. Canisio id puto,*

Canities. Ista neci, (*præit.*) A te, cinis est infcia.

Canonicus. Convincas.

Canonicus Regularis. Cane, vincis garulos. Sinu glorians a Cruce. Lauriger in concussa.

Canutus Rex Daniæ. Vas nexu radicante.

Capella aulica Monachii. Ain? hac luce illam capio.

Capellanus. Plane fulca. Placans lue. Næ plus lac.

Caper. parce.

Capitulares. Sapite lucra. A spe lucrati.

Capreolus. Super loca.

Captivitas. Victis apta. Capit vitas.

Cardinalis. Sal cardini. An dicar lis?

Carmelita. Iter clama. Mira calet. Ce-
 ram alit. Iram celat.
 Carmelus. Mel curas.
 Carneval. Arce luna.
 S. Carolus. Cor falus. Arcu fol. Sol cura.
 Carolus Albertus Bavarix Dux. Lux vera
 Orbi ad curas albet.
 Carolus VII. Cæsar. E caris carus oliva.
 Carolus Craffus. Laffo fuccurras.
 Carolus Magnus. Cumulans agros.
 Carolus Quintus. Qui clarus notus.
 Carolus Septimus. Lacteus pro Mufis.
 Carolus Sextus Imperator. Uxor pariet
 tres mafculos.
 Carolus Stuartus, Angliæ, Scotiæ, & Hi-
 berniæ Rex. Aula, ftatu, regno exue-
 ris, ac hoftili arte necaberis.
 Carolus Valefius. Sol, cui vera falus.
 Carolus Stengelius. Ut fol clarens viges.
 Cartefius. Sectarius.
 Cafimirus. Miri cafus. Mifi arcus. Cu-
 ras mifi.
 Cafparus. Pars acus, *vel* cufa.
 Caftimonia. Amica nofti.
 Caftitas. Sat cifta.
 Catalogus. Gufta loca. (*id eft libroram.*)
 Catalonia. Alia canto.
 S. Catharina. Charis nata. *sine S.* an citha-
 ra? at hinc ara.

S. Ca-

S. Catharina Virgo Alexandriâ , et Mart.

Hanc Rex tiarâ , singulari dote , amarat.

Catharina Bore. Hirca Orbe nata.

Catharina è Medicis. Henrici mei casta
Dea.

Catholicus. Is locat huc.

Cavaliers. Vasa cleri.

Causa nostrae lætitiæ. Si via lactea , tota
Serena.

Censura librorum. Rare nobis lucrum.

Centurio : Vir nocet. Conjuret, ire noctu.

Cerevisiarius. Iis ure viscera.

Charitas. Hîc astra. his arcta.

Charitas Dei. Hîc ardeatis. Ah dicas:
erit. Hâc rideatis.

Cholericus. cur hîc oles?

Christianismus. Huc ministra fis.

Christianus. Intus charis. Huc transis. Is
in thurcas. Hîc ars intus.

Christina Sveciæ Regina. In hac Virgine
Cæsar est.

Chrysoftomus. O! sum os Christi,

S. Ciriacus Levita: Tu iis è lucis arca.

Cives. vices, vesci.

Si terræ vesci vultis pinguedine Cives,

Vestras officii ritè subite vices.

Civitas Nurimbergensis. Nescis? Urbium
Regina est.

S. Clara de Monte Falconis. Flos cor ad-
amans incolet.

S. Clara Virgo. Arcus, gloria.

Claustum, fat lucrum.

Clemens Decimus quartus Pontifex max.

Quid facis summe Pater? mox lex nunc est?

Clemens Franciscus Dux Bavariae. Urbs aurea, felix cacumen scandis.

Clemens Wenceslaus Episcopatus Frisingensis Praeful creator. Sic tuus es, vulnerare cupies cor, frangens pusillis panem et escas.

Clementia. En emit lac. mel canite. calet in me.

Cleopatra. clara peto.

Clericus saecularis. Ecce ars cura illius.

Cliens Mariae. eram in caelis.

Coadjutor. cardo voti.

Coelestinus. Sonus electi.

Coelestinus Abbas. Sta! nos luce beabis.

Coelibatus. Locus beati. vocat biles, celat vobis.

Coelum. o Lucem!

Coena Domini. Ei non modica. Il cane in domo. E dono in mica.

E dono coeli praestas tua pharmaca Christe,

Nam vere in mica potus es, atque cibus.

Cogitationes. acto negotiis, et ignota scio
(dicit Dominus:)

Coleta. Elocat.

Collegium. ligo lucem.

Colonia Agrippinna. In pia loca non pigra.

Columba. Ob lacum.

Comes Andreas de Capris. Ecce adsponderas armis.

Comes Antonius á Seefeld. Anne felice fatis domo es?

Comes Daunius supremus stabuli Præfectus. Fert cuilibet secum, suo ausu dans supra spem.

Comes Josephus á Paumgarten. Ope omnes huc gratiæ passum.

Comes de Piosasque. Quo sopias me, cedes.

Comes Sigismundus de Haimhausen. Hem unus hic è Musis dignos adames.

Comes de la Rosee. Solare me, fecedo.

Comes de Salern. Ne malos credes.

Comes de Seinsheim supremus Aulæ Præfectus. Hujus memoria fuscæ ascendet spe secula semper.

Comes de Spretti Vice Dominus Straubingae. Edocet omnes cupidus in se, et Urbis gratiam.

Comes Josephus de Tættenbach Legatus. Hic habeat è Deo spem, et contegat Lessu.

Comes Emanuel de Toerring. Levamen, decor more gentis.

Comitatus. Moti actus. Motus ciat.

Comites de Preising. Ipsi decorem gentis (*constituunt.*)

Comitissa. O! si cistam (*subint haberet.*)

Commissariatus. Os Sacratum mihi.

Commissarius. O Mimis sacris. S. Sacrum omni.

Communicantes. cum sancto enim.

*Participant Escam, quando sanctissima coenant,
Muniti Dapibus scilicet Angelicis.*

Comoedia. Jam doceo.

Completorium. cum imploro te.

Conceptio sanctæ Mariæ Virginis. Una, et mira, ac sine peccato originis.

Concupiscentia. Accepto in cunis.

Confessarius. Es fons raucis.

Confirmatio. coronam figit. *licet.*

S. Confraternitas. Non ferat cristas.

Congregatio. Integra cogo.

Conrad. Candor.

Conradus Primus. sim purus Candor.

Conradus tertius. Ductor erit sanus.

Conscientia. Nescio canit: nocet inscia.
Ne sciat icon.

Consecratio. An certò scio? En caro! scito.

Super Consecrationis Verba in Missa sacrificio:

Hoc est enim Corpus meum. Hic est enim Calix sanguinis mei, novi et æterni Testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, et pro multis effundetur in remissionem peccatorum. *Sunt litterae 139. Ex his fit Anagramma:*

Non est, Luthere, panis, non est, Calvine, rei figura, Corpus est Dei optimi maximi, effuse mihi semetipsum communi-
cantis

cantis in cibum. Nosce, quo ritu et mysterio te reum redemit.

Aliud: Ecce cor meum intus credit Christum immensum et omnipotentem, sub utraque specie panis et vini sumi realiter, non in figura, ut male sentis o ferox, imo impie fidei hostis.

Consiliarius. O clarus in iis. Si Sol in curia.

Is cor in Aulis. Incolis juras.

Consilium. Num sciolus?

Consistorium. Orcos munitis. Socors minuti. Nosci mortuis.

Consolatrix afflictorum. Coram afflicto sol nutrix.

Constantia. Stat in cano. Canta, nosti.

Sancti nota. Nosci tanta. Canit, sonat.

Nat in casto.

Consuetudo. Vetus condo.

Quod male assuevit vitium natura, vetustas

Condit, et in morem degenerare solet.

Consuetudinarius. Visus Dei non curat.

Scio, Venus diurnat.

Consules. Nos luces.

Controversia. Corona servit.

Contumelia. Necto alium.

Conversatio. Socia te nuro. Est ori nocua.

Conservatio.

Conventus. unus nocet.

Convictores. Cor est unico.

Convivium. vi nocivum.

*Convenient Fratres ad Mensam semper in unum,
Ut tunc cor unum mensque sit una simul.*

Cooperator. O! pro te caro. Carpo, et oro.
Corbinianus. In arcu nobis.

S. Cordula V. M. adfum lucro.

Cornelius. In lucro es. Sine lucro.

Cornelius Jansenius. Calvini sensus in ore.

Cornelius a Lapide. Pena illius decora.

*Vel pena, vel pœan isti quadrat optime
Viro,*

*Hæc rupem, carmen indicat hocce
tibi.*

Corpus. Procus. Porcus.

*Est corpus porcus, quem si non ante, profecto
Mors jugulat, senii quando December adest.*

Corpusculum. Cum scrupulo.

Creator. Cor erat.

*Cor erat omnipotens cali terraque Creator,
Ad se cunctorum quo mage corda trahat.*

Creatura. Erat cura.

Credo. Decor. Corde.

Credulitas. Crudelitas.

Creta. Arcte. Arcet. Recta. Certa. Caret.

*Recta fides certa est, arcet mala Schismata
non est*

Sicut Creta (Urbs) fides fictilis, arte caret.

Criterium. Ire curtim.

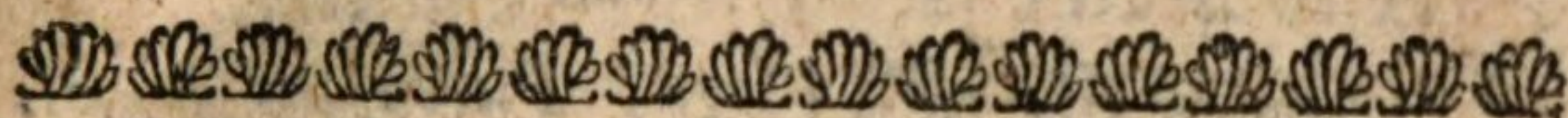
Cruor. Curro.

Culina. In lacu.

Cupiditas. Diu pascit. Ipsa ducit. Sit
pudica.

Cu-

Curiositas. Scit varios. Socia ritus. Cu-
ras fitio. Socias urit.
Custodia. Casu odit. Scuta odi. Duc ostia.

Dæmonium. Mane odium.
Damascenus. Manus decisa.
Damafus. Ad Musas.
Damianus. Sum Diana. Vi mandas.
Dania. Diana.
Sved Deus *est retro, est Dania versa* Diana,
*Quid mirum ergo Deo * succubuisse Deam?*
** Carolo Gustavo Suecorum Regi. A. 1658.*
Danus. Sunda. *Stralsunda urbs Daniae.*
Dativus. Ufui dat.
David, & Ionathas. Hodie unitas data.
S. David Rex, Dux Dei eras.
Decanus. Andecus. Adnucis. Secunda.
Decanus ruralis. Creandus lauris.
Decimatio. Omnia cedit.

Princeps quo patriæ succurrere possit, adoptat:
Nunc media ex propriis, Clerice, præbe
cito,

Decimationes. Cadite in meos.
Declamatio. Colat media. Calido meat.
O maledicta.
Dedicatio Ecclesiæ. Ecce iis a Deo di-
lecta. Ecce! licita Deo ædis.

En licitare vales in Ædibus Oinnipotentī
Sanctis, *quando offers pectora munda Deo.*

Deipara. Idea par, seu duplex.

Nec primam similem visa es, nec habere sequen-
tem,

Par Idea tibi est: *Virgo, Parensque simul.*
Deitas. Dat eis.

Deliciæ. Cede alii, ilia.

Nausea si tibi sint, alii concede, meorum

Ilia ciborum sunt mihi deliciæ.

Delicta. Dilecta. Dic tale.

Crimina non tibi sint adeo dilecta, sed absque

Mora pelle foras, abdica tale nefas.

Democritus. Docet risum.

Anne cachinnares, risum si fortè doceres.

Ridet Democritus risum, ut ipse docet.

Demonstratio. Os omne tradit.

Deo gratias. à Deo gratis. Ago de ratis.

Deputatio. optate diu.

Desertor. Re fordet, res rodet.

Desertor fidei. Is Deo id refert?

Desiderium. Diu mederis.

Desiderius. Re fidus Dei.

Desolatio. O! si doleat, Ista doleo.

Desperatio. O! dispereat. rapit se Deo.

Desponsatio. Spondeo ista. Spondeto ais.

Sin Deo optas. Opes dos nati.

Detractio. Arcte odit.

DEUS Israelis. Is es, lauderis.

DEUS meus, et omnia. In summa è Deo

tu es. Os ejus emundat me.

Dexte-

Dextera. Exardet.

Diabolus. Abi dolus. *bia græce vis, dolus græce fraus.*

*Circuit & quærens quem devoret ut Leo * dæmon. * 1. Pet. 5. v. 8,*

Errantes animas vi quasi ventus agit.

Instruit occultas Satan ut vulpecula fraudes,

Quos vi non potuit perdere, fraude ferit.

Diaconus. Unica dos. Vi scando.

Dicafterium. Amicus ridet.

Dictionary. Jura in doctis.

Jura insunt doctis, in verbis quærito veros

Doctorum sensus, Lexica tunc facies.

Didacus. Adducis. da scudi, *genusmonetæ,*

Dies cinerum. Cerei mundis. Merces id uni. diruis necem.

Sint cerei mundis, merces debetur id uni,

In re, tunc Medicus cuilibet esse potes.

Inde rei mendicus adest, nam minima pascit

Sancta Dies cinerum; diruis ergo necem.

Dies craftina. Incerta adfis.

Dies Parasceve. Eâ rapies Decus.

Dies Paschatis. Sic Phase ditas.

Dies Pentecoste. Ens spei te docet.

Dies Rogationum. In Deo fugit amor.

Digitus paternæ dexteræ. Apertè Ardeant, DEUS exigit.

Diligentia. An id eligit?

Diocletianus. Sicut de Lanio.

Dio-

Diogenes. Odi egens.

S. Dionysius Areopagita. O Sydus! pangito iis æera.

Dionysius Gotofredus. Sydus ego rite jus fundo.

Director. Car redit. Dic retro. Creditor.

Directores. Cor deferit.

Directoriatu. Tutis cardo rei.

Directorium. Cedit rumori.

Discipulus. Pius, dulcis.

Discordia. Dico diras.

Disputationes. De aptius notis.

Diverforium. Ufui dormire, dum eris, juro. vidi rumores.

Dives. Vides.

Divitiæ. Ite avidi.

Divortium. Virum odit. Torum vidi.

Diurnale. Nil ardue.

Divus Alexius. Exul diu a fuis.

Divus Andreas. Vas diu ardens.

Divus Cajetanus. Auctus a sinu Dei.

Divus Ianuarius Martir, atque Beneventanæ Ecclesiæ Episcopus. Ecce ut tu fat præservas Neapolim ab incendiis, minaque Vesuvi.

Divus Ioannes Chrisostomus.

Os isthoc fidus in nos.

Aureus hic Præsul fidus resplendeat in nos,

Effundens imbres ore suo eloquii.

Divus Marcus Evangelista. Sum vigil ad curas Venetas.

Di-

Divus Pater Franciscus ex Assisio.

Sane justus affides par Crucifixo.

Divus Petrus Cœlestinus. En! uti solus respuit decus.

Divus Stephanus Levita et Protomartir.

Hujus lapides sunt porta tua, rete, timor.

Doctoratus. Cor dat usto. Doctos urat. Rodo tactus.

Doctrina. An dictor?

Documenta. Cudo tamen.

Documentum. Tundo mecum.

Domesticus. Custodis me. Sus comedit.

Dominatio. Admonitio. Odit omnia (*sibi adversa.*)

Dominicanus. An dico minus? Ducis nomina. I! mundo canis.

Dominicus. Vim condis. Undis mico. Dico minus.

Dominus. Do minus. Ni modus.

Dominus vobiscum. Cibo os suum mundi.

Domitianus. Omnis audit.

Domus aurea. Ardua moves.

Dona nobis pacem. O! non dabis cepam.

Dormitorium. Timido rumor.

Dorothea. Dea Thoro, *vel* horto.

Dorotheus. Theodorus.

Dubium. Biduum.

Ebrietas. Re bestia. *

D

* Ebrie-

* *Ebrietas* jucunda quidem, suavisque videris;
Ast Erebi diras aperis fauces, comitatur
Te rabies, tabesque rei, re bestia fæva es,
 Nil ergo jucundum in te, suaveque
 videmus.

Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum
 verbum tuum. *Luc. i. v. 38.*

Ecce columba, nitidum lumen, unda,
 thus mirificum.

Aliud: Mel, flumen, buccina, nitida beat
 cor vivum summi Dei.

Ecce Panis Angelorum. Nec Angelus
 rem capio.

Ecclesia. Ecce alis.

Ecclesiasticus. Satis ecce lucis.

Ego sum vitis vera, & vos palmites.
Ioan. 15. v. 5.

Ave! ego sum veritas, & sitim pulso.

A te salvi sumus, rege tuos miti ope.

Egemus, o IESU salutis emptor, vita.

Ego e vite salutari sum meis potus.

Ego jure sum vita, spes, & solatium.

Ego sum ei Pastor, & suavis uti mel.

Ego sum mitis apis tua, & verus Leo.

Ego sum veritas, ostium pulsate.

Ego varie salutis potus, me sumite.

Ego via, veritas, & si potes, mulsum.

I Turus, a lupis tego oves meas.

Sum suavis, ite gustare mel ore pio.

Tuus ego sum IESU, eripe tot a malis.

Ut tutus agam IESU, eripies me solo.

Electricitas. Celer, cita sito. Ele-

Eleemosina. In me olea es.

Eleemosinarius. Solve rei femina.

Eleonora. En ore alo. En ea olor. An ero Leo?

Eleonora Magdalena Terefia.

En stella Eoa, magna a Dei rore.

Eleutherius. Heret levius.

Elisabeta. Sile Beata. I! tela habes. Abi-
es laeta.

S. Elzearius Comes. Zelus es coram eis.

Emmanuel. A me lumen. Velamen.

Levamen.

Emanuel *lapis ferat ut super urbe levamen,*
Nostri velamen criminibusque daret.

S. Emerentiana V. M. Es amanter in eum.

Epheborum Aulæ Instructor. Promus hic
bene laurea utor.

Episcopatus. Pia suscepto.

Episcopatus Frisingensis. Pacis sinus fines
protegis.

Episcopus. Opes cupis.

Epistola. Ipsa olet.

Erasmus. Es ramus. Rase mus. Mus eras.

Quæritur: Unde tibi sit nomen Erasmus?
eras mus.

Si sum mus ego, de Judice summus ero.

Erasmus Roterodamus. Orator, Musarum
sedes.

Eremita. Meta rei.

Ergastulum. Multa urges.

Ernestus Austrius. Tu nervus es astris.

Ernestus Fridericus. Serenus is fide curret.

Eruditio. O! viridet. Iure odit. (*in-*
tiam.)

Efavus. Sævus.

Essentia. A se inest.

Eva. Ave. *Subint Virgo Maria.*

Quod nos esse facit Satanae, mortisque ministros,
Inverso salvos ordine reddit idem.

Nos morti & Satanae peccando tradidit Eva,
Abstulit admissi crimina rursus Ave.

S. Evangelista. Ita Angelus es.

S. Evangelium. Seu Legumina.

Eucharistia. Cithara IESU. Vis theriaca.
Charis vitæ. Hic se variat.

Eucharistica Mensa. Vinces charitas mea.

Eucharistiæ Sacramentum. Chara Ceres
mutata in IESUM.

Euphrosina. Hero supina.

Eusebius. Iebuseus.

S. Eusebius. IESU fubes.

Eusebius Amort. E Musis tuba ero.

Eustadium. Divus amet, *nimirum Wili-*
baldus.

Examinator. Noxie armat.

Examinatores. Siant ex amore. Ex asi-
no ratem.

Excrementa. Merx enecat.

Executor. O crux, e te *nostra salus.*

Exercitia spiritus. Ei carpitur ex istis,
fructus nempe celestis.

Exercitium. Merx evicit.

Faberius. Ubi feras? Sub feria. Fur es, abi.

Fac similiter. *Luc. 10. v. 37.* Fili time cras.

Familia. Ama fili. Ima fila.

Familiaritas. A matris filia.

Famulitium. Fimum aluit.

Februarius. Fer sua urbi. A fure urbi.

Felix Andreas Oefelius. Efflue Elia! es fardonix.

Ferdinandus I. Durans in fide. Dura findens.

Ferdinandus Bavarus. Fundans vera durabis.

Festivitas. Satius fiet.

Fidelium animæ. Dei filiæ manum, nostram opitulantem petunt, & expectant.

Fides, Spes, ac Charitas. Has tres adspicies, fac. Sed his capit feras.

Fili Redemptor Mundi Deus. Pro me fide-
li munus reddit.

Fiscalis. Sic falsi *insimulatur.*

Fistula. Fit laus.

S. Florentius. Intus flores.

Fœderis Arca. I! sacra fer Deo. Sacra
Dei fero.

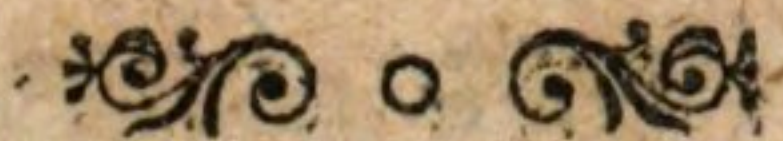
Fœmina. O infame!

Fœnus. O funes!

Fortitudo. Fido tutor.

Fortuna. An furto?

Fortunatus. Furto natus.

Franciscus. Sic Francus.

S. Franciscus de Borgia. Bicornis gradus
faciens.

Franciscus de Paula Minimorum Fundator.

Manus Domini, tu plura circum affers dona.

Franciscus de Salesio Ep. Genev. Genericè
Salus es ope facundis.

Franciscus Seraphicus. Hinc fure, cur sic
passus?

Franciscus Xaverius Indorum Apost. Crux
dura ferat manus inopis.

Tot sunt Francisci, quot sunt sacra sti-
gmata Christi.

Franconia. Infra cario. An fornaci?

Fraternitas. Trinas ferat.

*O quàm jucundum, si Fratres semper in unum
Tres dotes: animam, corque, pacemque
ferant.*

Fridericus I! Ferri decus. Fide curris.
Fur diceris.

Fridericus Barbarossa. Ardes, si robur
fabricas.

Fridericus Secundus. Defendis cursu cu-
ris. Res duc fide sincerus.

Fridericus Taubmannus. Sub re tu carmi-
na fundis.

Galantismus. Signas multa.

Galea

Galenus. Angelus.

Angelus es, bonus, anne malus? Galene,
salutis

Humanæ es Custos: Angelus ergo bonus,
Humanam tamen, heu quoties! Galene, sa-
lutem.

Arte mala turbas: Angelus ergo malus.

Gaspar Scioppius, Patricius Romanus, &
Francus. Pontificis per opus scurra, &
magnus Parasitus.

Genealogia. Ea longè egi.

Generalis. En regalis.

En hinc regalis Generalis jure vocatur,

Quod regnum Rex, sic agmina ut ille regat.

Generatio. Regat in eo. Tegor in ea.

Generationes. An erigent eos?

Genitivus. Gens vivit. Ei in gustu.

Gentiles. Si legent.

Genu. Unge, in lapsu fortuito.

Geometria. Erige mota.

Georgius. O suggeri, suo gregi. I! ego grus.

Ecce Gruem vigilem proprio te nomine dicis,

Quid? nisi quod vigiles, perge referre Gruem.

Georgius Præsul. A sole gregi purus.

Gerere. Regere.

Vox eadem gerere, & regere est, omenque
notandum,

Ut regat uxorem vir, gerat illa virum.

S. Gereon. Rege nos.

Germania. Armigena. Graminea, (ob bel-
lô incultos agros.)

Germanus. Re magnus. Regnamus.

Gertrudis Abbatisa. Beat gradibus artis.

Ars bene vivendi tua sit, simul & moriendi.

Attigit his Virgo gradibus ista polum.

Gervasius et Protasius Mart. Ite Superorum gustatis aras. Surgite, pios armate ausus.

Gloria in excelsis Deo. Sigilla nos ei ex corde.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Ito! sic jus fer Trinitati a poplite largo.

Gratia. Rigata.

Gratianus. Grata unis. Signatura.

Gratiarum actio. Victo margarita. Grata victoriam (refert.)

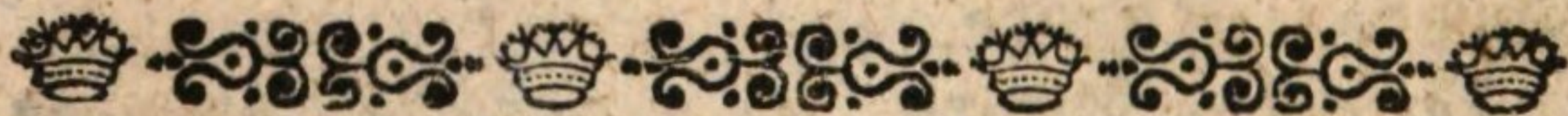
S. Gregorius. Ergo furgis? Regi furgo, *sine prima litt.*

Gregorius Decimus Quartus. Murus, custodiaque Gregis.

Gregorius Decimus Quintus. Quem usus dirigit genus, cor.

Guilielmus. Lilium fuge.

Gubernatori Urbis. Sui robur regnabit.

Hæreditas. Id ea trahes. Det his aera.

Hæreticus. Hic ruet a se.

Heinricus. Hinc vires.

Hein-

Heinricus Cornelius Agrippa. Heu! arguis, non parcis pii.

Heinricus Fuscus Doctor. Fructus hodiernos cusi.

Heinricus Sufo. Hoc sinu IESU. *id est requiescit.*

Hoc nomen sanctum scalpisti in pectore fuso:

Intimius quo sit carnibus ipse Deus.

Helicon. En Chlio.

En Musas inter prima est Historia Chlio,

Omnibus iisdem praesidet in Helicon.

Henricus Stephanus. Tu pennis es charus.

Henricus Secundus. Hunc discernes usu.

Henricus Tertius. Hic rite strenuus. In te vere Christus.

Henricus Quartus. Quis hunc uret? Ars.

Henricus Sextus. Hic trux ense fuis.

Henricus Valesius. Hic usu vires alens.

Heraclitus. Ah! cur filet?

Ah! cur ore filet vir Heraclitus ubique?

Incedit tristis, fletibus ora rigat.

Herba Nicottiana. In bona charitate.

Hermanus. Manu herus.

Hieronismus. Ore Hymnus.

Hierusalem. Mel hauries.

Hilarion. Nihil ora.

Historia. Isti hora.

Isti divino studio curate, diebus

Ut saltem quotis hora sit una super.

Homicidia. Hio! dimica.

Hospitalitas. Hostia Psalti. His sit palato.

Hostia Sacra. Ah! cor fatias.

Huldericus. Dulcis herus.

Humilitas, mihi latus. Talis humi.

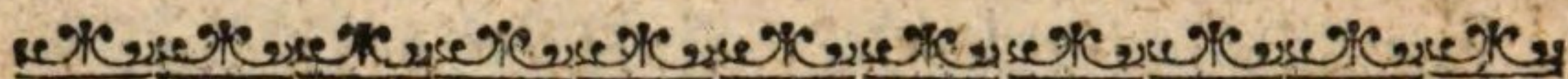
Præcipuam merito Virtutum dixeris istam,

Talis enim Dominum semper adorat humi.

Hussitæ. Hi æstus.

Prælia sunt æstus, cierant hi maxima quondam:

Hinc merito horum Dux æstuat ille rogo.

Iacob. A Cibo. Iacobus. Vocabis.

S. Iacobus Major Apostolus & Martyr.

Soli vota probas, victima mortis eras.

Iacobus Menochius. Sic manu hoc jus beo.

S. Iacoponus. Cupio fanos.

Iansenista. Satan in eis.

Ianuarius. Unis varia.

Ianus Gruterius. Aureus insurgit.

Iason, & Onias Fratres Germani, Machab. 4. v. 7.

Idiotismus. Istiusmodi.

Idolum. Dolium.

Iejunium. In eum ivi.

Ieremias. Seria mei. Eis a mari. Ii res
mea. Eis misera.

Ierosolima. O! mores alii.

Gentibus Isacidum miserandas nuntia plagas;

Ii mea res semper, sint ubicunque domi.

Ierusalem. Armis elue. Lauris eme. Lues
me ira. Mera, seu vina eluis.

Ie-

Iesuita. Iste via. Vias ite. Ita IESU!
Iesuitismus. Sumite iussi.

*Sumite nunc alias iussi modo turbine vestes,
Sublatas vobis tempora restituent.*

IESUS. Ius es, vel vis.

*Ius es, jus cælo & terra discernis IESU
Utriusque furis Doctor es ergo verus.*

IESUS, Maria, Ioseph. Eos jam his speravi.

IESUS Nazarenus Rex Iudæorum.

En eris ei seu Dux, zona, murus, ara.
Ignatius. Signavit.

S. Ignatius de Lojola. O ignis a Deo illatus.

Ignatius Xaverius. Gavisi sunt vexari.

Ignatius Episco. Antiochenus Mart. Ipse
custos signavit nomen charitas.

Ignatius Ep. & Mart. Intus mergi te apta.

Intus aptabis te mergi, dummodo dignum

Christi frumentum sis, adeoque pius.

Ignorantia. I! nigra nota. Nata in giro.

Vortice jactato cerebrum vertigine plenum,

In giro natum numquid abesse putas?

Immortalitas. Limitas rotam.

Immunitas. Sim munita.

Immunitas Ecclesiastica. Scis minime aculeis tacta.

Impedimenta Matrimonii. Dant ei pro te minima Mimi.

Imperator. Prima tero. Pro te mira.

Imperator Romanus. Ornas optima rerum.

Nulla

*Nulla salus bello, pax est res optima rerum,
Hanc ornans ornas tu satis Imperium.*

Imperatrix. Rexit prima.

Impietas. Ima petis.

Importunitas. Rumpit ostia.

Quamvis *n* desit, tamen hoc corrumpere
sensus

Non ibis inficias, ista subinde licent.

Incolatus. Intus loca.

Indifferentissimus. Est finus inferni.

Indulgentiæ. Vide an ligent. Inde ilu-
geant.

Infirmetas. Finit armis. Marti finis.

Infirmities. Miserta finit.

Ingolstadiensis Universitas. Vere, nisi
digni sunt, satis alo.

Ingolstadium. Dominus ligat. Magnos
diluit. Id mulos angit.

Innocentius. Nonne citius? Vi continens.
Te non vincis.

Innuo. Non vi.

Inquisitio Hispanica. In hac it passio iniqui.

Insolentia. Inanis olet.

Institutiones. Isti jus notent. Si nitent
votis.

Intellectus. Lucet lentis. Nec ulli stet.

Intelligentia. Lingite, en alit.

Intercessor. Sit recensor.

Interim. Mentiri.

Inventio Sanctæ Crucis. Convincit nece-
tas vires.

In-

- Investitura. Enititur vas.
 Invidiosus. In usus odii.
 Ioachimus. Io! hic Musa.
 Ioachimus Brandeburgicus. Adigas hunc
 viribus Orbem.
 Ioachimus Minfingerus. Musam in hoc sinu
 geris.
 Ioannes. En Jason. Eo Annis. Os inane.
 O infane!
 Ioannes Adamus Liber Baro de Ickstatt.
 Iste arbor est, confideat Kabala mundi.
 Ioannes Auratus. En nova ars Vatis *Ana-*
grammatistici.
 Ioannes Baptista. Petit à nobis sana. Na-
 ta nobis pietas.
 S. Ioannes Baptista. Sapite, sanabit nos.
 Is potabat inanes.
 Ioannes Calvinus. O Canes! nil vanius.
 Ioannes Calvinus mortuus est. Io! Asinus
 mutatur, nocens lues.
 S. Ioannes Cantius Parochus. Ah! inno-
 cens tu pascua rosis, *subint. implet.*
 Ioannes Aventinus Historicus. Non in-
 hies venusta curiositas.
 Ioannes Casimirus Palatinus. Places ama-
 tus viris, annuit Sion.
 Ioannes Capistranus. Sanus panis e ca-
 nistro.
 Ioannes Dei Prodromus. Ades in Deo
 mori pronus.

Ioannes Dux Saxoniae. Sana es vox Deo
innixa. En vox Dei, fanas noxia.

Ioannes Ernestus. Es natus in Sereno.

Ioannes Evangelista. Vina Sana leget in eos.

Ioannes Franciscus Episcopus Frisingensis.

Fons lucis infusæ Princeps insignis Oseas.

Ioannes Franciscus Regis. Geris faces in
finu sacro. Infano feres signa Crucis.

Carnis ejus jocos frangens.

NB. *pro supplendo sensu additur o alterum.*

Ioannes Georgius de Lori. Viden' gloria
fonos erige.

Ioannes Georgius à Werdenstein. Egre-
gia vena, virtus non fine Deo.

Ioannes Georgius. Genio vicens oras.

Ioannes Guilielmus. Leonis en Musa vigil.

B. Ioannes Marinonius Theatinus. En hu-
jus norma fit in nobis enata.

Ioannes de Matha. Antea ad homines.

Ioannes Palatinus. Planta una es Sioni.

Ioannes Philippus, Plane in Sophia pius.

Ioannes Robertus. Heros in Orbe natus.

Ioannes Sigismundus. En Musis dignus
Onias. Sis agens jus in Mundo.

Ioannes Sturmius. Nestorius animus.

Ioannes Tertius Rex. Venetos in rem
traxi.

Ioannes Tertius Rex Poloniarum. Sistor,
Vienna ex malo reponitur. An. 1683.

Iodocus. Duo scio, *nempe amorem Dei, &
proximi.*

Iohannes Eccius Doctor.

Ecce tui candoris honos, o Clerice! puram
Doctrinam fidei sic imitare, peto.

Jonathas & David. Hodie unitas data.

S. Iosephus. Ei sopherus. Heu sopheris. Vi
hospes.

Nomine Nutritius Christi vi dicitur Hospes.

Hospitium nobis omnibus ipse fiat.

S. Iosephus. His opus es.

Iosephus Rex. Ex his supero.

Iosephus Rex Romanorum. Exi, amor,
supremus honor. Ex armis usurpo ho-
norem.

Iosephus Secundus Imperator. Hic Mun-
do Spes, & usura pro eis.

Iosephus Scaliger. Hic Spes, vis, gloria.

D. Iosephus Calasantius. Pandatis Scholæ
visus.

Pandatis vestros vultus, seu lumina visus,

En Fundator adest, plaudite sancta Scholæ!

S. Iosephus à Cupertinio. Passio in hujus
pectore.

Ipfissimus. Simus ipfis.

Cur ne viri simus in famulos uxoribus ipfis,

Sin ipfissimus hoc nolit habere Deus?

Iracundia, diu in Raca. Matth. 5. v. 22.

Irenæus. Serenavi.

Irregularitas, à garrulis erit.

Irregularitates. Ara ritus religet.

Isabella. Alba file. Illas bea.

Ifidorus. Rodis jus.

B. Ifidorus Agricola. Arguis corda sibilo.

Ifidorus Ep. Is Periodus.

Israelita. Tilia eras.

Iubilæum. Ibi mel, uva.

*Est ibi pro cunctis mel sanans crimina mentis
Quin lachrymas oculis elicit uva rubens.*

Iucunditas. Sua inducit. (nimirum gaudia.)

Iudæa. Adi Eva.

Iudaismus. Adsum viis (impiorum.)

Iudas. Audis. Vadis. Vi das.

*Dum vi das Christum Iuda, dum vendis IESUM
In te, crede mihi, syllaba nulla bona est.*

Iudas Iscariotes. Casui adis restio.

Iudex. Eduxi.

Iudicium sine iudicio. I! dic vivi Iudicis
omen.

Iuliana. Vinalia.

S. Iuliana de Falconeriis. Io! venis, fal-
lacia ridens.

*Virgo Sancta Dei Mundi fallacia ridens.
Exulta! ad coeli gaudia laeta venis.*

Iulius. Livius.

Iulius Scaliger. Cales Virgilius. Is re-
gula lucis.

Iuno. Unio. Vino.

Iupiter. Perivit.

Iuramentum. Muniat reum.

Iurista. Risi tua. Sta juri.

*Barrole sta juri si vis Iurista vocari,
Qui stat non æqua lance, is iniquus erit.*

Iu-

Iuristen. Sint veri.

Iuris utriusque Doctor. O vir! qui struit,
decorus. O vir! qui Rusticos duret.

Ius. Vis.

Supplicium culpæ et virtuti præmia Jus dat.

Supplicium virtuti et culpæ præmia Vis dat.

Ius Camerale. Lucra ei emas. Eris é
macula. Reis maculæ.

Ius Canonicum. Cui omnis cuna, unum
si accino.

Ius civile. Viles vici.

Ius criminale. Veni lacrimis.

Ius Feudale. Fidele aufu.

Ius Oeconomicum. Io! cum eo cominus.

Ius Publicum. Plus vi cibum.

Ius Regium. Eris jugum.

Ius Vectigalium. Es ligatum, cui? vi.

Iustinianus Imperator. Sustineto in prima
jura.

Iustinus Cæsar. Injustus e sacra.

Iustitia. Sit ita vi. Isti vita.

*Isti vita fuit misero, dederat cui trutina iniqua,
Mortis supplicium, sæpius æqua Themis.*

Iustus Lipsius. Pius stili usus.

Iuvencus. Cui Venus.

Iuvenis. En vivis Iejunus.

Ladislaus. Sal diluas. Das villas.

E

Ca-

Casus, an ingenium? mens an praesaga futuri?

Transpositis literis hoc Anagramma dedit?

Das villas, capio non parci Principis omen,

Principis est virtus magna, juvare suos.

Lamentationes. Animo se latent, Sentio
in te mala. Talia se monent. Sentiant
olim ea.

Landavium. I ad naulum (*Isarae.*)

Landishuta, An his ludat?

Landishutana Civitas. Sat jus in hac lau-
danti.

Lascivia. Sica alvi.

Occidit corpus, alvi sub nomine, Sica

Lascivi, ipsius certa ruina sui.

Latrocinium. In lucta mori.

Laudator. Adulator.

Laudes. Eludas. Sedula.

Laurentius. Laurus in te.

Legiones. elegi nos.

Legislator. Illos regat.

Legitimitio a lite mitigo. Litigio meat.

Serie si cupimus nos legitimare, meamus.

Fortiter ante, dein litigium sequitur.

Leodegarius. Deus e Gloria. Largius
de eo.

Leodium. Diluo me.

Leopoldus. Edo pullos. Sole duplo. Pel-
lo duos. do plus Leo. Ludes polo. Sol
de pluo.

Leopoldus Augustus. Tu duplo solus auge.

Sed cur una deest praesago littera versa?

Quae Lunae caput est, iure recisa fuit.

Leopoldus primus Austriacus Imperator.

Turcas Europa divisos opprimet armis.

Tam faustum nomen Caesaris omen habet.

**Leopoldus Romanus Imperator, A muris
pello marte prono duos.**

Liber vitae. Alibi eruet.

Libertas. Est libra. Tres Albi. Ars libet.

Licentiatus. En ictus alit. In tuis celat.

Actus in lite.

**Lilium Convallium. Cant. 2. v. 1. Una il-
lum olim, Luci, subint. dedisti, nempe B. V.
Christum.**

Lingua, in gula.

*Incola Lingua gulæ est, gula vero est hospita
linguæ,*

Lingua perit nimium pasta, perique gula.

Limina Apostolorum. Porta illa omnium os.

**Lissabona. An Sol abis? An. 1755. terræ
motu concussa.**

Litanie Lauretanæ. Eja alleviant naturæ.

Super harum Elogia habemus 50. Anagrammata.

Augustini Casimiri Redelii, e quibus puriora huius

Lexico ad suas literas sunt inserta.

Litteratus, sat retulit.

Liturgia. Ritu liga.

**Locumtenens. Nos ne mulcet? noscet
lumen.**

Locusta, luco sta.

Logica. caligo.

Caligo Logica est ; sed in hac Dialectica
fax est,

Ambulat in tenebris, qui caret hacce face.

Longanimitas. Magna alit in os.

Lotus. Ut Sol.

Lovanium. Vinum alo. Volumina.

S. Lucas Evangelista. Eas, et fulca lin-
guas. Uvas electas ligans.

Lucas Pollio. Apollo lucis.

Lucretia. Ite lucra.

Ludimagister. Multa digeris.

Ludovicus. Vico ludus.

Ludovicus Bavarus. Sub cura viva dolus.

Ludovicus Muratorius. Vorat dulcius mori
usu. Morituro dulcius ausu.

Lusitania. Ini, salvat.

Mabillonius. Bona illi sum.

Macarius. Curas ima, mira casu.

Magdalena. Magna Leda. (*ex fabulis nota.*)

Magister. Sit, regam. Is mergat.

Magnificat anima mea Dominum. Digna
jamjam omnia fiant mecum.

Magnificentia. Infamia cinget.

Majestas. Satis a me.

Mundani Regni satis a me gloria splendet;

Quin Majestati subditur alma Themis.

Maledictio. Milite cado.

Si prolata fuit maledictio militis ore

Conflictus inter; milite certe cado.

Mamona iniquitatis. Quasi toti in maniam.

Manasses Rex Iudaicus. **Securas** animas
feduxi.

Manifesta. Sat infame.

Manifeste. Est femina.

Manfuetudo. Edomas nutu. **Tua** done-
mus. E dato munus.

Quin tua virtuti donemus munera; nempe

Omnibus e dato munere munus eat,

Marcus Antonius Muretus. Sunt unico
Musarum artes.

Marcus Evangelista. Est ea lingua sacrum.

Marcus Tullius Cicero. Mulcet sciolis a
curru.

Margareta. Grata eram. Mera grata.
Geram rata.

Margarita. Rima grata. Garrit, ama.

S. Margarita de Cortona. Ardet amor,
rigat canos.

Maria DEIpara. Prima Dei ara.

Maria Anna Seren. Electrix Bavarix. En
coelis ab axe irruat in mare arena.

**Maria Iosepha Bavarix Dux, & Impera-
trix.** Duxi, ait ei, ab axe: ah: mors
peramara eripuit 28. Maji 1767.

Maria Magdalena. Grandia mala mea.

Maria Stuarta. Arista matura. Veritas armata.

Marianus. Sum in ara.

Maria virgo. Mira rogavi. Virago mira.

Mariæ sanctissima Conceptio. Mira fatis, ac sine omni peccato.

Mariage. Ama Regi.

Maritus. Martius.

Marfupium. Sim parvum.

Martinus. Intramus. In turmas. Sunt mira.

Martinus Episcopus. Sic puros manu petis (*stipe.*)

Martinus Lutherus. Mulus errat in Thus.

Vir multa struens Ter matris vulnus.

Et ferro, & lingua, & calamo fera vipera
Luther

Ecclesie matris ter grave vulnus erit.

Martinus Opitius. Muniit artis opus. Tu

Maronis typus. Vir optimus instat. Sui

tam pius nitor. Init ut Maro ipse.

Martirologium. Gloriam mortui (*prædicat.*)

Masculus. Lacus sum. Sulcamus.

Matertera. Errat meta.

Mater Christi. Mithra tectis.

Mater Creatoris. Arca mitte rores.

Mater Dei. Meta redi! Mea redit.

Mater divinæ gratiæ. Te audiet Regina

Maria. Ara ignita eruet media.

Mater IESU. Me tuearis. Es uti mare.

Tu mea eris.

Ma-

Mater Salvatoris. Tam salutaris reo. **Res**
mira, sola tuta.

Mater viventium. Erit juvamentum.

Mater Dolorosa. Est dolor amaro.

Materia. Iam erat.

Materia prima. Iam mira parate.

Maternitas. te maritans.

Mathias. His amat.

Matricula. ait clarum.

Matrimonium. Orat minimum. **Omnium**

Marti. Muniit Romam.

Matthæus. Amate thus.

Matutinum. Nutat imum. **Tuam** munit.

(Orationem.)

Mauritius. Mars vivit. **Vi** uti Mars. **Vis**

artium. Ramus vitis.

S. Maurus. Urfa fum.

Urfa minor, majorque vale, mea carbasa posthac

Maurus cum Sociis nocte dieque reget.

Mausoleum. Summa eluo.

Maximilianus. Nil vis? maxima.

Maximilianus Austrius. Virtus laus ma-
xima.

Maximilianus Emmanuel. Maximum le-
vamen in alis.

Maximilianus Emmanuel Elector Bajoariæ.

Leo Boicus amæna Numini alme erexi

Altaria.

Maximilianus Henricus Bavarix Dux, Ar-

chiepiscopus, et Elector Coloniensis.

Exulto nunc in Deo JESU meo, is fin-

cera pax, cara Salus, Eja! sic liber hic triumpho.

Maximilianus Iosephus Elector Bavariae. Apollo maxime! Ubivis ea cythara Serenus.

Maximilianus Primus. Pax animi, simul muris.

Maximilianus I. Imperator. Imperii laus maxima nostri.

Maximilianus Secundus. Dux celsi Numinis a Musa.

Mediator. Mea rodit. Edormiat. Date mori.

Medice cura te ipsum. Ecce medium pars tui.

Medicinæ Doctor. An cordi meo dicet? dein mora occidet. Accendit rem odio.

Medicinæ Doctoratus. De tuo Mors accidentia. Redimit cæcos ut dona.

Medicus. Edic, sum. Decimus. Me cedis. Decisum. Dic: fume, cum edis.

Mediolanum. En odi malum.

Meditationes. Sint meta Odei (*scil. Marjani.*) Dent meis otia, & emitis dona. O tedia mentis. Ostia dementi.

Megacosmus. Coges Summa.

Melania. E lamina.

Melancholia. Hinc olla mea.

Melancholicus. Illum hoc necas.

Melissus Poeta. Spoliat se meus. *Somnia-
bat hic senex:*

Progr.

Progr. Grata superveniet, qua non sperabitur hora.

Anagr. Est ventura Rosina, parataque nubere pigro.

Quod etiam contigit usque ad literam h in veritate.

Memento te mori. Merito monet me.

Memoria. Emo mira. rimo mea *vel* eam.

Mendacium. Num edicam?

Mendicatio. Dicet omnia.

Menochius. Jus hic omne.

Menfa. manes.

Mensis. Sensim.

Mensis Martius. Immensa struis.

Menses XII. J. F. M. A. M. J. J. A. S. O. N. D.

Dii! omnis fama.

Mentis reconciliatio. Sancti in cœlo meriti.

Mercator. Arcto rem.

Mercatores. Rota merces.

Mercurius. Cursum ire. Currus emi.

Meretrix. Merx erit.

Meridies, rem e Diis. Metropolis. Sim pro telo.

Prandia dum solito tunc tempore mensa ministrat,

Hanc Rem propitii Dii tibi suppeditant.

Merita. Rimate.

Num sit digna Deo meritorum gratia nostrum,

Rimate, an illi corda placere queant.

Messor. Mors es.

Metastafius. Astus timeas, *vel* fatis metuas.

Michael Rex Poloniæ. En hic Leo, pax lari meo.

Michael Servetus. E se hic malus ruet.

Microcosmus. Mors Comicus.

Militaris. Rima litis.

Milites. Limites. Istis mel.

Sunt patriæ limes, non inter mania tantum,

Mel istis silvestre detur, sed dulce negetur.

Minerva. Urna mei.

Minister. Mentiris.

Ministerium. Nisi meritum. Teris in imum.

Nimum teris. Muni meritis. Mei sint

muri. Ritus memini. Rifu meminit.

Minorista. A ministro. Insta mori.

Miracula. Ima lucra. Arma luci.

Miserator Dominus. Miror, studes omnia.

Os demiratur omnis. (*id est hominis.*)

Miseria. Eram iis. Jam eris. Ima reis.

Misericordia. Iris mea dicor. Serio dic mira.

Quando ponebas in nubibus Iridis arcum,

Tunc serio nobis mira dedisse scimus.

Misericordia divina. Inaudi! adi cor
miseri.

Missa votiva. Imo fat juvas.

Modena. Admone.

Moderator. Rem oderat.

Modestia. Ademit os. Imo adest. Edo
mista. Es domita.

Modicum est. Dicet Momus.

Momentaneum. Manu me monet.

Monacensis. Canis omnes. Ima noscens.

Minas nosce. En scio minas. (*seu sum-
mas pecuniarias.*)

Mo-

Monachii. Hic omnia.

Monachium. An huc Momi? Huc omnia
M. nempe:

„Macellarii, Machinarii, Magistri, Ma-
„gnates, Malefici, Malleatores, Mancip-
„pes, Mandatarii, Mangones, Mansio-
„narii, Manuartifices, Marmorarii, Ma-
„stigophori, Materialistæ, Mathematici,
„Matronæ, Matricularii, Mechanici,
„Medici, Mediaſtini, Mendicabula,
„Mendicantes, Menſularii, Mercatores,
„Meretrices, Metallarii, Metatores, Mi-
„lites, Mimi, Miniſtri, Miſſatici, Miſ-
„ſionarii, Mitrati, Moderatores, Moli-
„tores, Momi, Moniaches, Moriones,
„Municipales, Monachi, Monetarii, Mu-
„ſcipularii, Muſici, Muſivarii &c.

Rerum colluvies, Personarumque stupenda!

Hanc alit in præſens unica Metropolis.

„Hoc contigit Menſe Januario a 6. die
„uſque ad 17. quando magnificentiffimæ,
„& plane regiæ ſunt celebratæ Feltivi-
„tates, propter connubium auſpicatiſſi-
„mum celſitudinis ſuæ Mariæ, Joſephæ,
„Duciſſæ Baviariæ, tunc Auguſtiſſimæ
„Imperatricis An. 1765.

„Si penultima Syllaba in vocabulo Mo-
„nachium producat, ſignat ex Græco
„Monasterium, ſeu conventum Mona-
„chorum. Nemo itaque miretur, tot
„Monacenſibus Monasteria oppleri; pa-
„trii

„trii nominis etymologiam nempe pro-
„pugnant.

Monachus. An hoc sum?

Monachismus. Hic nos Musam, *vel* sum-
ma docemur.

*Sublimes Monachi Musarum quaslibet Artes
Interpretantur; quis ibit inficias?*

Monasterium. Sum a termino. Tum sine
mora, Merito fanum. Ite, norma sum.

Moneta. a monte. Maneto.

Moniales. Sine malo. Solamine.

S. Monica Mater Augustini, Tua Imago
Sancti muneris.

Monumenta. Omne natum. (*subint. te-
gunt.*)

Mons Calvariæ. Locus in ara mea. An
locum ei aras?

Monstrantia. Nostri amant.

Mors est Echo vitæ. Et tu homo eris esca
(*vermium.*)

Mortales. Mors tela. (*figit in nos.*)

Mortalitas. Lata mortis.

*Lata cuique hominum mortis sententia, certam
Lex Superum nobis statuit esse diem.*

Mortificatio. Cito fiat mori.

Moscovita. Vito comas.

Mulier. I! Lemur (*seu spectrum.*)

Muliercula. Lucra velim.

Munera. Numera.

*Munera ne numeras, miseris quæcunque tulisti,
In cælis numerat, munerat ipsa Deus.*

Mu-

Musica. Amicus.

Musicalien. In me clavis.

Nationalis. Non alia fit.

Nativitas. Vita natis.

Nativitas Domini. Distat in omni via.

Natura. An ruat?

Naturalia. Nil aurata.

Naturalia non sunt turpia. Urna pariunt.

Vastant, noli.

Naturalissimus. Ultra amuffin.

Navis. An jus?

Naulus charontis. Hinc salvus trano.

Neapolis. Spina, Leo. A spe noli (*recedere.*)

Necessitas. En sic fat es. Sic sane est.

Nectare. Carente.

Nemo. Mone. Omne, omen.

Neoburgensis. E bonis urgens. En bonis surge. Bonus erigens.

Neotericus. Uni secreto. Necto vires.

Nepotes. Potesne? Seponet. Ne potes.

Ne potes *nimum*, si vis ditare Nepotes;

Furgia nam pariunt, vina duella movent.

Nequitia. ea inquit; quia in te:

Nestorianismus. O sus! in stramine.

Neutralitas. Alternat jus.

Nicasius. Vas cinis.

Nicodemus. Odi censum, doce minus.
Cedo finum. Omni decus: omne cudis.

Nicolaus. Laconius. In oscula. Cunis
alo. Uni locas. (laus icon.)

Nicolaus Cisnerus. Jus cernis usu Lacon.

Nicolaus Comes a Serin. In nemore oc-
cisa Salus.

Nicolaus Divus Pater. O tu plane carus
Divis. En juva dulcis Pastor!

Nicolaus Reufnerus. *Ex hoc nomine produ-
cuntur 50. Anagrammata, e quibus hæc appono:*

Rosa lucens in versu. Jure versans consul.

Involvans res curas. In vero sensu clarus.

Levi canens fufurro. Curis onus relevans.

Lusu, an ore sincerus? Seria non lusus
curæ.

Nicolaus de Tolentino. Totus ille in Deo
canon.

Nicolaus Weislinger. En colliges Jura
unius (*Ecclesiæ Catholicæ.*)

Nobilitas. Libo natis.

Noctuae. Evocant.

Nomen IESU. Omen venis.

Nominativus. Omni via sunt.

Noriberga. Orbi regna.

Nosce te ipsum. Intus compesce.

Ne desit gnomi sensus, c littera duplex

Hic ponitur, numquid sæpius hoc li-
ceat?

Notarius. Ornat Jus, si sua norit.

Nova Sanctio pragmatica. Capiunt ofa
arma cognati.

Novem Sacri Romani Imperii Electores.

Io! coronetis Cæsarem, lumen Imperii.

Novitiatus. Iuvit natos.

Numus. Munus.

*Aere carens, licet arte valens, hoc tempore
frustra est;*

*Cui Numus nunc est huic quoque Munus
erit.*

Nuntius apostolicus. Ut justo insons culpa.

Nuptiæ. Una peti. Apte uni.

Obedientia. In Deo beati. Anteibo die.
Nitebo idea.

Obertus Gifanius. Jus beo gratus fine.

Objectiones. Scio bene, ito.

Objectum. Ibo tecum.

Obitus, Subito.

Oblatio munda. Ibo latum dona.

Obsequium. Quibus emo.

Observantia. Tu seria bona. (*largiris.*) Vita
res bona.

Occidens. Concides.

Occupationes. Tunc copiosæ.

Oculus. O ulcus!

Odia. Adio.

Odium. Domui.

Odoratus. Rodat vos.

Oeco

Oeconomia. Omne a joco.

*Omne sit a joco, quod præstat cura domorum,
Et mone more simul, quin & amore tuos.*

Oeconomus. Sumo, noceo. Onus cœmo.

Omnes voco. Move canos.

Oettinga vetus & nova. O! gustate veni-
ent ova.

Officialis. Fio facilis.

Oliva. Viola.

Oliverius. Rivus olei.

Omnes in Adam peccaverunt. En adsum
mater non peccavi. Peccant, verum
Adami non es.

Omnia ad majorem Dei gloriam. Da amor!
in memoria mea diligo.

Omnia tempus habent. *Eccles. 3. v. 1.* Hi
ab se ponunt metam. Num ab his pa-
tet omne?

Omnino. Imo non.

Omnipotentia. Nomine optati.

Operarius. Spero jura. Superiora. Pa-
ro vires.

Opto. Poto.

*Opto tibi multam, nullam tibi poto salutem.
Non est in pota vera salute salus.*

*Ut bene quis valeat: ducuntur in ordine pocla,
Vi ducunt, paulo post male sæpe valent.*

*Mos est in vitio; namque ordo fidelis amoris
Primum sese, alios inde valere jubet.*

Opuscula. Plus acuo.

Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix. Dic,
oro, benigna Patrona existis.

Oratio Dominica. Io! omnia cor donat.

Crationes. Nota ferio. Sonate ori.

Orate Fratres. Ferte rosata.

Oratorium. Iratum oro.

Iratum tunc oro Deum mihi, poplite flexo,

Ut tollat clemens crimina corde meo.

Orbis terrarum. Robur miserat.

Ordines Sacri. Decor in Rasis. Sinceris
ador.

Sunt ij Sinceris ador, hoc est, optima panis,

Quæ de frumento pinfitur, ambrosia.

Ordo Equestris Sancti Georgii ex Summa
Nobilitate Bavarica. Qua Orbis in vias
Sanctas stabilitur maximo et egregio
decore.

Ordo Præmonstratensium. Mons Mater
Dei ornat puros.

Oremus. Resumo.

Oriens. Senior.

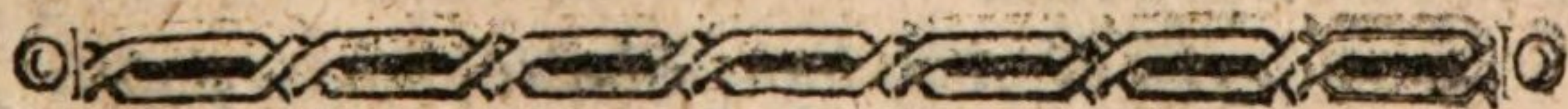
Origines. Erige nos. Osingere. Ergo
fine.

Otho Secundus. Tu decus, honos.

Otho Tertius. Hoste tutior.

Otium. Vomit.

Ovidius Naso. Divos Sonavi.

Paganismus. Magna spuis.

F

Pa-

Palatinatus Superior. O ! in pura tutela
spiras.

Palatinus. An Pilatus? talpa finu. Pus
laniat. Alta pinus. Vi plantas. Pla-
na fitu.

Palatium Electorale. Multa pia celerat
Leo.

Palladium. Id ampulla.

*Palladium velut ampullam dum respicis olim,
Romanis illud tunc fuit accommodè.*

Panis. Spina.

Panis Angelorum. Non paries gulam.

Pantaleon. Neoplanta. Penna lota.

Paraclitus. Suplicarat. Tu lac paris.

Paradiifus. Ad fuspiria. Divas paris.

Parasceve. Vere Pasca.

Parasitus. Raptas Jus.

Parentes. En partes.

Paris. Rapis, ripas.

*Dum rapis ad ripas Helenam Paris inclyte
Græcis,*

Tota illi rapiunt arva paterna tibi.

Parochia. Hac rapio.

Parochus. Ah corpus! huc fapor.

Parfimonia. Mars inopia, rapis omnia,
Sano impari. Panis major. (*Sed non est.*)

Particula Sacra. Parat luci aras.

Parvus, pravus.

Terra malos homines nunc educat, atque pusillos,

Parvos et pravos dic: Anagramma facis.

Paschalis Festivitas. Sat salus hæc fit piis.

Pas-

Passaviensis. Suasi Sapiens. Sapiens a
suis (*habetur.*)

Passio Dominica. Amo, in pios cadis.

Passiones animi. Nimias ne sopias.

Est contra: nimias quin has e sopire tenemur,

Depravant animos: en igitur sopias.

Pastor. Portas.

Pastor bonus. Stabo pronus.

Pater. Petra. repta.

Pater de coelis Deus. Laudes e corde petis.

Pater noster Abrahamius. Bonitas pharetram exuas.

Pater noster. Ave Maria. Credo. Ea
prece armatus erit orando.

Pater Provincialis. Inops iter luci para.

Pater Seraphicus. Hic erat pura spes.

Pater Thomas de Aquino Iostius. Ruò,
si quis Poeta hamis tondeat.

Patientia. E tanta pii. Ini, apta te. I tenta
pia. Ita inepta. Ei aptanti.

Patior. Potiar.

Spina rosis prior est, prior est patientia lauro.

Ni patiare malum, non potiere bono.

Patres Capucini. Perfica capiunt. Si par-
ce capiunt.

Patres Paulani. Pars apta in lue. Sperant
Apulia. Apparent Aulis.

Patria. Pirata.

En a Piratis vixi securior, atrox

Sed Pirata mihi Patria facta fuit.

Patriarcha. Chara rapit. Hic pararat.

Patrimonium. Omnia rumpit.

Patriota. Apto arti.

*Artibus ingenuis apto quemcunque meorum,
Ut prosit patriis usibus usque suis.*

Patritius Ep. Petra typus.

*Cum Petra sit Christus, sancti autem Præsulis
huius*

Vitæ norma, nihil quam typus ista fuit.

Patrona, Patrocinium, Patronatus. Pro
nata. Cupit in Roma. Unica promit.
Nostra puta.

Paulinus. Pluvians. Ain' lupus?

Paulus Apostolus. Tu populos salvas.

S. Paulus Doctor Gentium. Multos docet
vi purgans.

Paulus Melissus. Pullus a Musis es. Plus
vales Musis.

Paupertas. Asper puta. A spe rupta.

*Paupertas a spe rupta nimis aspera venit.
Ut redeant spes, a Numine pura peto.*

Paupertas, Castitas, Obedientia. Bis re-
optanda est ea captivitas.

*Per triplex votum Christo me consecro totum.
Non possum esse Dei, si quid habebo mei.*

Pax facta est Reisvici. Vix facta perit,
scias. A. 1697.

Peccata. Accepta.

*Sint quamvis peccatori sua crimina grata,
Horrori summo sunt tamen illa Deo.*

Peccatores. Ecce raptos. Certe pasco.
Peccatum originale. Concepit grave mali.

Pe-

Pecunia. Cape uni.
 Pedantismus. Is spe mundat.
 Pedellus. Plus dele,
 Pelagianismus. Lingua pessima. Is ple-
 nus magia.
 Pensionarius. Speras in vino.
 Pentecostis Dies. Edocent isti spes.
 Peregrinatio. Argento perii.
 Peregrinus Latiosus. Sinu gloria superest.
 Peripateticus. Percipit æstu. Et tu præ-
 cipis?
 Perjurium. Vim errupi.
 Persa. Spera. Par es. Asper.
 Perseverantia. Superna erit ea. An e jure
 sperat?
 Ea penitus rare. Speravere nati. Spera
 Tu in aëre. Es vera parenti. Arripe,
 vas tene.
 E prava sentire (*id est, consuetudine*) su-
 perat ea in re.
 Persona. Operans. Asperno. Es prona.
 Es prona *ad mundi cultum* Persona decora;
 Sed tamen asperno, quæ modo Mundus habet.
 Perversitas. Sperat vires.
 Petrus. Ter pus. *Ob trinam negationem.*
 Petrus de Alcantara. Nectar laudes parat.
 S. Petrus Apostolus. Tu Pastor solus Pes.
 Te Pede, *ceu fundamento, est Ecclesia prima,*
 Principe te repet nulla maligna Seges.

S S. Petrus Apostolus , et Paulus Doctor
Gentium. Plaudite , ut Patres nostros
pio gustu colemus.

Petrus Canisius. Ipse Vir Sanctus.

Petrus Chrysologus. Sol Surge , hic portus.

Petrus Coelestinus. Nosti super electos.

Petrus du Moulin. Erit Mundo Lupus.

Petrus de Nolasco. Des pro lance tuos,

Des pro lance tuos , *lytrum puto carcere
vinctis*

Impensum , tenuit quos Saracena manus.

Petrus ab Obsterwalda. Tu es Strabo
laude pura.

Petrus Ramus. parum tersus.

Petrus Regalatus. Tu large speratus.

Pharisæi. He! siparia.

He! *genus hoc hominum , tectos quod condere
mores*

Assolet auratis subdole sipariis,

Pharisæus. Harâ es pius.

Philippus Landgravius Hassiæ. Pia planta
vi surgis spe laudis.

SS. Philippus, Jacobus. his supplicabis opus.

Phlegmaticus, Plus hic gemat.

Pia Oratio. Otia pario.

Pietas. Sapiet.

Pietismus. Est impius. Metus piis.

Pignus. Pungis.

Pilatus. Tu Lapis.

Pinacotheca. Hic nota cape.

Pistor. Profit.

Pi-

Pistores Posteris.

*Quas homines isti fraudes cum farre ciebant,
Narrabit famis id tempore Posteritas.*

Placenta. An placet? en placat.

Placidus. duplicas.

Plagiarius. Purgas ilia.

*Sugere mella cupis florum, queis ilia purgas,
Non est ex horto flosculus ille tuo.*

Pœnitentia. En ei optanti. In ea te ponit.

Ponite entia. (*præeunte litera 5.*)

Ponite tineas.

Pœnitentiarius. Is vi interponat.

Poëta. Epota.

*Aufer, et e medium fronti præfige Poetae,
Grata, Poeta, siti vox erit illa tibi.*

Poëmata Sacra. Os amata carpe.

Polemica. Capió mel,

Politica. Pia colit.

*Est pia, quæ salvos colit alma Politica cives,
Sunt pia, queis Mundi jura, Deique colit.*

Pomerania. Omnia rape.

Pompejus. Pius opem (*flagitat.*)

Porta. rapto.

Portiuncula, id est, Indulgentiæ plenariæ.

*In illa die lugeant aperte corda, unis
penitus.*

Posteritas. Ter sospita. Est pro ista. Ro-
fas petit. Sero stipat.

Præceptor. Carpe pro te. Parce pro te.

Prædestinatio. Patet in iras Deo. Ea na-
tis pro dite. At ij sperant Deo, et parit
eis dona.

Efficimur reprobi, patramus si mala semper;

Prædestinamur, dum bona perficimus.

Prædicatorum Sanctus Ordo. Doctrinas tuas
ore producam.

Præfatio. Fiat opera.

Prælatatus. Ultra a spe.

Præmium. Ima rumpe. A me pirum.

Præpositus. Pius sperato. Superat pios.

Præsentia. Sperat in ea.

Præses. Spe eras. Asper es. Separes.

Præsidium. Supra me Dii.

Præsul. Repulsa.

Præsulatus. Re tua pulsas.

Prævaricatio. Avia cor rapiet.

Prævaricator. Carpit ora vera.

Precista. Sit parce. Is crepat.

Presbiter. Priester. (*deficiens litera B. deno-
tat signum Beatitatis.*)

*Non tantum in medio sit Presbiter usque beatus
Undique sed radiis omnibus iste micet.*

Primissarius. Irrisi spumas. Miraris ipfus.

Primitiæ Deo. Ei optima. redi.

Primogenitus. Impiger notus. Surgit
in opem.

Processiones. Esse cerno pios.

Procurator. Curro rapto.

Procuratores. Curator pro se. O corru-
pta res. Corpus rorate.

Pro-

Professor. Fors spero.

*Si fortuna volet, mage pingua munera spero,
Ex cathedra ad solium Cæsaris ire licet.*

Promotores. Promptos ore.

*Quid Promotores? se promptos ore fatentur,
Sæpius at segnes esse solent opere.*

Propositiones. Os rite opponis.

Prostibulum. Rupit lumbos.

Protestantes. Restes potant.

Provincialis. Loca prius ini. Vincla pro
iis. In ovili parcis. Nil capis rivo.

Prudentia. Pia durent. Nupta redi. Tar-
de puni. Vir pandet.

Psalterium. Laus premit. Tu paris mel.

Pudicitia. I! pia cudit. Ita cupidi.

Puella. Lepula.

Pulvis, et umbra fumus. Abrumpimus
tuis lusu.

*Omnia rumpemus, faciendo rebus abistis,
(Ilt lusu) finem morte repente tuis.*

Purgamentum. Mentum purga.

*Purga, mi tonfor, vir ait, mentum nemo-
rosus;*

Non facit, at fecit jam modo barba virum.

Puritas. It supra.

Purgatorium. Atrium purgo. Rigato
purum.

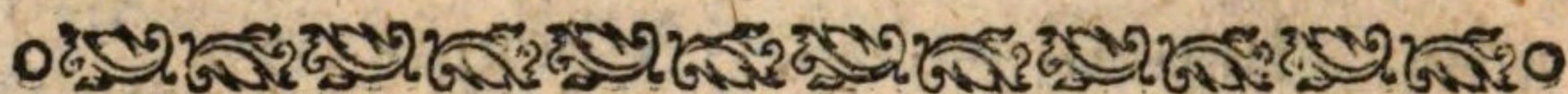
Quadragesima. Quare da magis (id est, pietati.)

Quatuor Elementa. Quæ morte levant.

Quatuor Tempora. Utor: aquam pro te.

Quatuor Evangelistæ. Quos legant veritate tua.

*Quilibet ex istis veras de promere Leges
Christe Deus poterit, si pius inde legat.*

Radegundis. reddis nugas (*mundo.*)

Raimundus. Unda mirus.

D. Raimundus de Penafort. Das profunde
Rudimenta. (*Decretalium Greg. IX.*)

Raimundus Antonius Comes de Strafaldo.
Nosti? jure datus miseros ad conso-
landum.

Raptus, turpas, stupra.

*Dicitur infelix merito (nam stupra sequuntur)
A proco quando rapta puella fuit,*

Rantzovius. Virtus zona.

Ratio. Irato (*non est.*)

*Nempe deest, prodest opus est; nam quisquis
ab ira*

*Ducitur, est quidem homo, sed ratione ca-
ret.*

Ratisbona. Nata Orbis.

Ra-

Ratisponensis Civitas. In sinus tota rapis
cives. Iis junctas rates ponis.

Reatus. Tua res,

Recensio. Noces rei,

Reconciliatio. Coronet ilicia,

Redemptio vestra. Mors Dei eruat te.

Reductio. Cito dure,

Reformare cito mores reductio nostros

Assolet, at dure civibus ista cadit.

Refectorium. Fero rem cuti,

Referendarius. Frena dirueres,

Reformatio. Forti amore. Fiat moeror,

Ore firmato,

Refugium Peccatorum. Me cum fructu
pie roga.

Regalia. Ei larga.

Regina Angelorum. Anne Regum gloria?
Magna unire legor.

Regina Confessorum. En canem foror
fugis.

Regina Patriarcharum. Per hanc irarum
gratia.

Regina Prophetarum. Hem pura Regni
porta.

Regina sacratissimi Rosarii. Maria sis ergo
Iris Christiana,

Regina Sanctorum omnium. Ingenium,
norma castorum.

Registratura. Ter argutaris.

Religiosus. Siles virgo,

*Sis Virgo in claustris, & stricta silentia
serves,*

Sic verus semper Religiosus eris,

Religio sacra. Clariora legis.

Remigius. Vis mergi? erigimus.

Remissio. Reos mihi. Serio sim.

Remedia. Eme dira.

Remonstratio. Termino rotas.

Repetitor. Erit pro te.

Reputatio. Optat jure.

Requiescat in pace. Cinis aqua, & prece.

(sublevetur.)

Residentia. An ars Dei in te. Adis? en
erit. In arte id es.

Resolutio. Stilo vero.

Resolutiones. Ne stilo verso.

Respublica Venetorum. Vere lumen, or-
bis caput.

Restauratio. Totius arræ.

Restitutio. Totius erit *(rei.)*

Restrictio mentalis. Istis rem celat intro.

Reverentia. Arte venire.

Revivarium. Ius ei rumor.

Rex Iudeorum. Iudex reorum.

Rhetor. Horret.

Rituale Romanum. Multa ea ruminor.

Rivalis. Lis auri. Ira luis.

Robertus. Ter orbus. Est robur.

Robertus Bellarminus Cardinalis, e Socie-
tate IESU. Astutias Calvinii, ac Lu-
teri errores omnes delebis.

Ro-

Rochus. Chorus. Cur hos? Huc ros.
 Rodericus. Cursor Dei.
 Rodolfus I. Fidus olor.
 Roma. Amor. Armo. Mora.
 Romanus. Una mors. Ornatus.
 Romedius. Duro meis.
 Romualdus. Durus malo.
 Rosarium. Mars viro (*est in acie.*)
 Ramus ori. Uris amor.
 Rudolfus II. Vir floridus.
 Rudolphus Secundus Imperator Romanus.
 Rector humanus, mundo sol purus, Deis
 par.
 Per placidus heros, mundo ornatus
 murus.
 Rupertus. Ter purus.
 S. Rupertus est Bojorum Apostolus. So-
 lum, res pro Patre suo substituo.
 Rupertus Palatinus. Supplantat Jus jure.
 Rusticus. Sicut rus.

Sabina. An abis?
 Sacellanus. Laus celans. Lance salus.
 Sacerdotium. A te sum cordi. Mira edo-
 ctus. Cor Dei sumat.
 Sacra Eucharistia. Cara JESU charitas.

Sacramentum. Sanctum Mare, et MS.
arcanum.

Sacramentum Gratiæ et Salutis. Grata et
Salutaris Esca mentium.

Sacramentum Pietatis. Sitite Panem sa-
cratum.

Sacrarium. Mira curas.

Sacrificium Deo. Dic: facis rem Ovi.

Sacrofancta Trinitas, unus Deus es. Est
instans unica corde suavitas.

Sæculum. Musa luce, luceamus.

Sagittarius. Satis arguit.

Salome. Emo Sal.

Salomon Rex Judæ. De noxa levis amor.

Salvator Mundi. Sunt arma, diluo. Ortu
das lumina.

Salve Regina, Mater misericordiæ, vita,
dulcedo, et spes nostra Salve. Ad te
clamamus exules Filii Evæ, Ad te su-
spiramus gementes et flentes in hac la-
chrymarum valle. Eja ergo Advocata
nostra, illos tuos misericordes oculos ad
nos converte. Et JESUM benedictum
fructum ventris tui nobis post hoc exi-
lium ostende. O clemens, O pia, O dul-
cis Virgo Maria.

*Sunt vocabula 56. ex quibus prodeunt ana-
grammaticæ sequentes versus heroici.*

Me salvere cupis. venio tua Virgo, Sodalis.
Sic te claudo sinu Mater, lac accipe no-
strum,

Ubere cœlestes destillo mellis honores.
Et tergo lacrymas, et vultum amplector
amatum.

Arbor ero vitæ, Spes si in me fixa re-
clinet.

Fide Deo, juvat ingenuos mea cura So-
dales,

Dein vultu ostenso, mea maxima gloria
Christus

Te fessum, ô jucunda dies! in sidera condet.

*Aliud ex eadem Antiphona, clare simul & af-
fectuose protractum, litteris nimirum totidem
285. nulla dempta, vel super addita, sic so-
nat.*

Salve o Virgo Parens! miserorum jube
levamen,

Spe ter fida salus constans, dulcedo
tuorum.

En te sollicita Evæ turba reclamat, &
ad te

Exul ab hac lacrymis immerisa valle ge-
miscit.

Eja ergo o miseris tutamen dulce relictis,
Ad nos de cœlis oculos converte faven-
tes,

Dum post exilii nostra hæc fastidia Mundi,
Dono, o vita! tuo possimus cernere
IESVM.

Sancta

Sancta Afra. Fana facrat.

Sancta DEI Genitrix. Intactas digne
rex.

Sancta Erentrudis A. Virgo. Actu regas
nos diu in terra.

Sancta Lucia Virgo. Unica grata oculis.

Sancta Maria. Sacra animat. Arca aman-
tis. Amas cantaris.

Sancta Maria de Victoria. Ajo, is Turca
in mare cadat. Occisi armatura DEI
Nata.

*Christicolas quondam Turcarum classica terrent,
Nata armatura tunc periere DEI.*

Sancta Theresia. Ante se Charitas. Ista
sane recta.

Sancta Virgo Virginum. Tu mira nunc
agis Virgo.

Sancta Walburga Virgo. Arca nubis a
vulgo grata.

Iride cum quondam cessarat Numinis ira.

Sic grata est populo hac Virgine Quercopolis.

Sancti Cosmas & Damianus. Satis Musam
doceant. Dicam eos, sat sanum sciant.

Sanctificatio. Facit canos tibi.

Sancti Innocentes Martyres. Armis en-
necti non certatis.

Sancti Norberti Ordo. Candor orbis in-
trò te.

Sancti Simon & Iudas Thaddeus Apostoli.

SS. addunt honos iis dictum a sola pietate.

San-

Sanctimonia. Nomina casti.

Sanctissimus Pater et Dominus Alexander
Septimus, qui erat antea Fabius Chi-
sius. Quartus e Senis Papa. Dei Ma-
tri charissimus, ipsi labem Adæ non fuisse
statuet. Tunc pax.

Sanctio Pragmatica. Capit arma Cognatis.

Sanctitudo. Ducit notas. Donat ictus.

Sanctus Antonius de Padua. Tu es ut una
candida sponfa.

Sanctus Desiderius. Scande, tu eris fidus.

Sanctus Dominicus. Canis Mundi custos.

Sanctus Henricus Imperator. Hic mons
in terra pure castus.

Sanctus Joannes de Deo. An sensui de-
cantes Ode?

Sanctus Joannes de Nepomuc. En cunctis
ope adsum, en fano.

Sanctus Josephus. Hic Sponsus, et vas.

Heus Custos Panis. Hospes uni castus.

Sanctus Laurentius Diaconus et Martyr.

Uritur ei latus, manducas Tyranne costas.

Sanctus Mathias. Anfas huc mittas.

Sanctus Matthæus Evangelista. Angelus
est, en huic amatus adstat.

Sanctus Nicodemus. An decus sum noctis?

Sanguineus. Visne nugas?

Sanitas. Si natas. An fatis?

Sapientia. Ain', Pietas. En ipsa ait. Ineat
ipsa. Sapit in ea.

Satan. Sanat.

*Sunt duo serpentes, novus hic, et aheneus ille,
Et vetus, et verus, sanat hic, ille Satan.*

Numer. 21, v. 8.

Satisfactio. Asto, sic fiat. Factis fatio.

Saul Rex Israël. Res illius exaras.

Saulus. Salvus.

**Scaliger. Lac geris. Scaligerus. Sacri-
legus.**

Scapulare. Pure Scala. A Pulcra es.

*Matre Dei venit Signum hoc, pulcherrima Virgo,
Illa est, qua poterunt signa salutis emi.*

Scholastica. Hic fat locas. Schola casti.

**Scientia. Inis, tace. Eis canit. In te
fica. E catinis. Init esca. Ait nesci.**

Et infcia. Sic ineat. Ini caste.

Scientia Salutis. Sanctis ejus lita.

**Sebastianus. Es fanus, ibat. Tuba es fa-
nis. Tu fane basis.**

*Tu fane basis es, qui morbis fracta refulcis,
Moenia, jam morbis esto Sebaſte basis.*

Secretarius. Est vir Sacer. Vir cessaret.

Secretum. Es certum? Sum certe.

Securitas. Cures ista. Ire castus.

Sedes Sapientiæ. Eja sis ante pedes.

Sedile. elides.

Seminarista. Miras in Artes.

*Hic Juvenis miras fuit educatus in Artes,
Ut quondam Doctis utilis esse queat.*

Semiramis. Armis meis.

**Semita. Sit mea, sed Timeas. Ista me
(seducet,)**

Sem-

Semper. Premes.
 Senator. Se ornat.
 Senatus. Natus es, ut fanes.
 Senatus Uratislawienfium. Tu vernas,
 Musis nitela, vivas.
 Senior. Oriens.
 Sententia. Si teneant.
 Septentrio. Potens erit.
 Septuagesima. Ea magis putet.
 Seraphinus. Herus panis.
 Serapion. Ero Spina.
 Serenitas. Sane ferit.
 Sermo. Mores.

*Ex Sermone viri facile est cognoscere Mores,
 Finge, et eris, qualem te tua lingua notat.*

Servita. Efuriat.
 Serviteur. Erit verus.
 Servitus. Erit usus. Es virtus?
 Servus. Versus. Re fuus. Re iusus. Rue
 fus.

*Dum puer es, ferve, si vir, ut sint tibi ferve,
 Servus eris, servis ni prius ipse diu.*

Servus Servorum Dei. O! versus Deum
 irrues.

*Servierant tibi Roma olim Domini Dominorum;
 Servi Servorum nunc tibi sunt Domini.*

Severinus. Verus in se. En res usui.

Severitas. Seria fuet.

Sexagesima. Magis exeas.

Sexta. Texas.

Sibilla. Labilis.

Sigismundus. Dignus Musis.

Silentium. Nil é mutis. Vim lentis (*inducit.*)

Silverius Pont. Mart. In virtute Psalmos
(*recitavit*)

Silvester Papa. Suplet a re ipsa. Laus
ipse Pater.

Similitudo. Mutis idolis.

Simon. Omnis.

Simon Petrus. Mons ter pius.

Simoniacus. Acuminosus.

Simpertus. Est primus.

Sixtus quintus, de Monte alto. Mons tu-
tus, in quo stat lex Dei.

Sleidanus. Nuda files, inde Salus.

Historiæ fluit inde salus sacræ atque profanæ,

Quæ Carolo quinto Cæsare scripta fuit.

Sobrietas. Orbi sat es. Absisto re.

Societas IESU. Vitiosa feces. Seco Je-
fuitas.

Socrates. Es castor.

Sodalis Parthenius. En pars laudis hostia.

Solatium. Simulato. Tum Salio. Sumo alit.

Solemnnitas. Melos natis. Omnes litas.

Solertia. Erit sola.

Solitudo. dolis vito (*eam*)

Sollicitudo. Docuit illos.

Somnia. Mansio.

Somniator. Mas in toro. Rotam fino.

Sat ominor.

Somniatores. O stramineos!

Sor-

Sortilegium. Torum eligis. I! morti luges.

Speciosa. Os capies.

Speculum Justitiæ. Pacem fui IESU tulit.

Spiritus. Isturpis (*subint Mundi.*) Sit puris,
id est sanctus.

Spiritus sancte Deus. De tuis spes nascitur.

Sponsalia. Alospinas.

Stabularius. fuit rabulas.

Stanislaus Sit salvans.

Stanislaus S. J. Salinatus sis.

Stella matutina. Sana mel attulit.

Stephanus Batorius. A spe subita thronus.

Stephanus Rex Ungariæ. Annuis? ah ex-
surge Pater!

Straubinga. Urbs agnita.

Stultitia. Tulit ista.

Substantia. Sat ab intus. Tanta subis.

Suevia. Ea ufui.

Sufficientia. Fui facientis.

Superioratus. Operatur suis.

Supernumerarius. In usu rerum par es.

Superstitiones. Rei funto pestis.

*Contaminatus eris, sequeris dum peste nefanda &
Criminis istius te facis esse reum.*

Supremus. Superfum.

Sus in volutabro. Luto subin voras.

Suspicio. Pius scio.

Suspiciosus. Os fui cuspis.

Symbolum fidei. Bifolium mediis.

*Est duplex folium, quo scilicet utimur omnes
Ut mediis; nostra est certior inde salus.*

Tabernaculum. Num arca lubet?

Tabernaculum Dei cum hominibus. Idea
hic omnibus Lucernam, Tubum.

Omnibus hic *præsto est Divina Lucerna*, tu-
busque,

Ideam ut veram corde videre queant.

Tabes. abest.

Tabula. Tu alba.

Taciturnitas. Victa transit.

Tacitus. Citatus.

Tamerlanes. Nam es alter.

Taulerus. Servetur.

Te Deum Laudamus. Tu de summa laude.

Multum ave addes.

Temeritas. Artes emit. Resti meta.

Non raro recipit mercedem Audacia resti:

Hinc merito talis dicitur esse meta.

Temeritas tua. Astu é tramite.

Temperantia. Meta parenti. En arma
petit. Me rapit ante. Ita permanet.

Temperamenta. Parate mentem.

Tempora. O partem poteram (*redimere.*)

Optarem. Pro meta.

Temulentia. Tuli a mente (*rationem*) En
a te multi (*decipiuntur.*)

Tentamina. Te animant.

Tentationes. Sentite nota. Tantis teneo.

Teresia a IESU. Est aurea vitis.

Tergiversatio. I! graviter esto.

Terminus. Num resti *finiam?* intremus.

Terra.

Terra. Terar. Errat.

*Errantum pedibus caleabor humillima Terra,
Vomere proscindar, dumque ero Terra, terar,
Errat, & in coelum peccat latissima Terra,
In toto Mundo crimine nemo caret.*

Terræ motus. Ruet mors a te.

Tertia. Ita ter.

Tertullianus. Telluri natus.

Testamentarius. Restituet sanam (rem.)
Restituat mensa, id est, quae dimensa fuerunt.

Testamentum. Mentis mutat.

Testimonia. Ita monetis.

Theobaldus. Abs te ludo.

Thomas Chantuariensis. Charus Antistes omnia.

Tilius. Utilis.

*Dux habeat sibi quisque suæ præconia laudis,
Et coelo, & terris Utilis Tilius est.*

Tiburtius. Tui tribus. Tiburtius & Valerianus, sunt eis velut arbitria.

Tilmannus. Nil mutans.

S. Timotheus. Hosti metus.

Titulus. Vult, fit.

*Sic vult modernus, prægrandia nomina Mundus
Ut sibi ponantur; fit: satis ergo dabo.*

Titulus mensæ. Sese tulit manu. En salutem tuis (rebus affert.)

Tonsura prima. Pars in maturo. Protinus arma (sumit clericalia.)

Tormenta. Rotant me.

Tortura. Ut rotar.

Tractus. Structa.

Traditiones. Sit ordinate.

Transfiguratio Domini. Forma tui dona stringis. Io! rabii figant nostrum (Cor.)

Transubstantiatio. S. Ars ista non titubat.

Treverensis. Erit serenus.

Tribulationes. E votis liberant. Ite, intus labor. Obliterant jus. O turba in telis. Otius liberant.

S. Tridentina Sinodus. Non dissentit arduis.

Trigonometria. Organo remitti.

Trisagion. Tingis ora. Ignoratis.

Tristitia. Isti trita. Stitit ira.

Triumphatores. Horum partes it. His rumpet rota.

Troja. Ratio.

*Troja stat incolumis, Ratio dum regnat, at
ecce!*

*Quando perit Ratio, tunc quoque Troja
perit.*

Turba. Bruta.

Turbator pacis. Urbis captator.

Turbationes. In orbe stabunt.

Turca. Ructa. Curat. Curta.

Turcia. Urtica.

Turpiloquium. Quo multi puri (seducuntur.)

Tur-

Turris Davidica. Diva ars dicitur. Vi
trucidat dira.
Sci. Tutelares Angeli. I! ferge ecce
astant illi.

Vacationes. O si caveant.
O si tot feriis caveat sibi turba studentum,
Tunc studia in tectis quam mage plura florent.
Valentinus. Valens unit.
Valerianus. Levans lura.
Valerius. Salve vir.
Valefius. Laus IESU.
Valetudinarius. Is a diuturna lue.
Non valet hic aeger diuturno surgere morbo.
Qui semper collo gestat ubique luem.
Valetudo. Veta ludo. Lude vota.
Si valere cupis, veta tunc tempore ludo.
Econtra tibi non ludere vota licet.
Vana gloria. A lingua aro.
Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Ecc!
c. i. v. i. O tua nimis inania sunt, aut
ea mutata.
Varietas. Eja satura. Artes avi.
Varietas delectat. E se alterata ducit.
Vas insigne devotionis. O Eva! tu es in-
signis doni.
Vas spirituale. Levat suspiria.

Vaticinium. Vicit munia.

Ucsor. Orcus. *Insaturabile par sunt orcus & Uxor. Prov. 3. v. 15.*

Udalricus. Diu clarus. Cura ludis.

Vectigale. Auge, licet. Cavet legi.

Vehementia. Hem! ea venit. Heu me! ne ita.

Venerabile. Ave! en liber.

Venia. En via. In ave.

Indulgere cupis miserans placacus amico

Oranti veniam, hoc sistit in Ave tuo.

Ven. Virgo Maria Crescentia. I! scrutare in voce a margine.

Venus & Cupido. Ufu ne coi, pudet.

Venustas. An tu fues? Tunc fuas? En tua fus. Sane tuus.

Sit tuus hic fane vultus, peramica venustas.

Econtra Savvnest numquid & esse potest?

Verbum Caro factum est. Ioann. 1. v. 14.

O beatum creas fructum. Fert arcum, tubam, voces.

Parvulus ecce Puer voces, arcumque, tubamque

Fert; Exercituum quis neget esse Ducem?

Verecundia. Unde ei cura. E jucunda re.

Veritas. Tu feria. Ista rues.

Veritas quid est. Est vir, qui adest.

Veronica. Vera Icon.

Vesperæ. Ave per se.

Vesta. Vates.

Vestimenta. Eme, tua sint.

Ve-

Vetula. Tu vale.

Viator. Oravit.

Vicariatus. Curavi ista.

Vicarius. Cui juras.

Vicarius generalis. Seria regis vincula.

Ius ei largiens cura.

Vice Dominus. Duci me sinuo.

Victoria. Acutiori. Cui ratio. Orat civi.

Victor Amadeus. Cura, & vi domas.

Viduæ. Eva diu.

Vienna. En vina. In nave.

Vigilantia. Invia ligat. Unit agilia.

Vincentius. En invictus. Unitus neci.

Vincentius Maria|Ursinus Dominicanus.

Vir mirus scando in vaticanum sine nisu.

sub nomine Benedicti XIII. A. 1724.

Vindicta. Cadit uni.

Vinofus. Nivofus.

Virgilius Maro. Garrio vi mulis.

– Virginitas. *De hac sola voce geminam Anagrammatum centuriam habemus, e quorum numero castiora hic promo,*

Signa vitri. Sat virgini. Ii sunt agri.

Uti in agris. Angitur iis. Iungis arti.

Virgo. Vigor.

Virgo clemens. Gremio lucens. Cui sol germen.

Virgo potens. Protego sinu.

Virgo prudentissima. Imo tu supra dirigis.

Diu nimis purgat reos.

Vir Mariæ. Iure amari (*debet.*)

Vir-

Virtutes. Tu vertis, ut tueris.

Vis. Jus.

*Vis ubi nummorum regnat, Jus exulat omne,
Iunonis languet compede juncta Themis.*

Visitatio. O Iustitia!

Visitor. Iusti rosa. Tutor iis.

Vitriarius. Variis ruit.

*Qui variis technis rem vult componere justam,
Destruit, & perdit, quin simul ipse ruit.*

Vituperatio. Turpe tui ajo.

Vituperium. Tuum perivit.

Vitus. Ut vis.

Vivat. Iuvat, tua vi.

Accinimus vivat Mecenati, quia juvat.

AEger fit salvus vi, Palinure, tua.

Uladislaus. Laus laudis.

Ulricus Huttenus Eques. Ut ens, luteus-
que hircus.

Umbra. Bruma.

Unctio extrema. Ex te cor muniat (*agonizans.*)

Unio. Novi, vino.

*Sæpe fit ex hausto lacrymabilis unio vino,
Unio causa mali certa futura novi.*

Unitas. Sit una.

Universitates. Ut feriant eis.

Vocativus. Vivus Cato.

Volontaire. Alteri novo.

*Arma novo volens libere sub Principis alis
Alterius miles prælia justa sequi.*

Voluntas. Sola nutu.

Vo-

Voluntas Dei. Unde sol vita.
 Voluptas. Lusu apto. Plus vota. Tuo
 lapsu. O! tu palus. Pus volat.
 Voluptates. Polus vetat. Lues putato.
 Votum. Mutuo.
 Vox clamantis in deserto. *Lucæ 3. v. 4.*
 In cor laxum ossa tendite.
 Urbanus. Sub urna.
 Urbis Prætor. Sperati robur. Es turba
 prior. Partior rebus.
 Ursula. Laurus.
 Ufus. Suus.
 Uterini. Retinui.
 SS. Vulnera Christi. Huc salus in terris.

Wenceslaus. Vase nucleus.
 Nucleus *ex puro, ceu concha divite,*
 vase
Cum sis, quis mundum te neget esse
cibum?
 S. D. *Te colat hinc Sanctum coelica*
Mensa Ducem.
 Wilgefortis. Os fulget viris.
 Wilhelmina Amalia. Mihi nulla mala ævi.
 Wilhelmus Comes Batavus. Vacuus mul-
 tos bea humiles.

Wi-

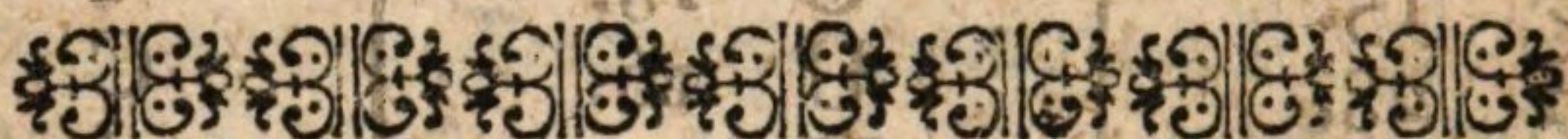

Wilibaldus I. Aureatenſium Episcopus A.
745. Iuvi (*vos, quasi diceret S. Antistes.*)
En laudes tibi per pascua ſolvimus.

Wolfgangus Elector Moguntinus. Oculus
agnorum ut leges non fugit.

Wolfgangus Præſul Ratisbonenſium. Ab-
vus nonne fulget largius pro Muſis?

Wormatiensis Civitas. Mavors inſultus
jacet. It cinis a Mavorte viſus A. 1689.

S. Xaverius. Vir Saxeus. Jus verax.
Ximenius Cardinalis & Episcopus. Ipse
eximius candor lucis, an petis.

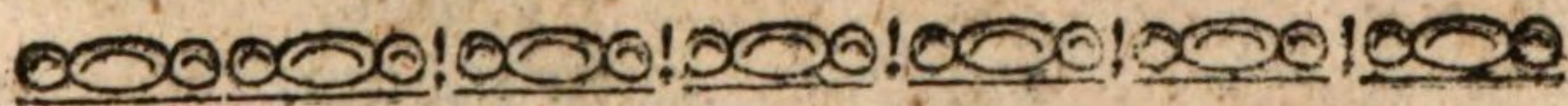
Distichon numerale

Anagrammaticum.

Scriptoris, numeros modo collige,
Nomen habebis.

I	1.	D	9.	A	22.
S	8.	U	7.	M	29.
C	15.	C	18.	I	14.
H	28.	U	16.	C	23.
R	20.	M	11.	I	19.
O	10.	D	31.	C	27.
N	3.	I	12.	I	21.
I	6.	G	2.	I	30.
S	17.	N	13.	S	26.
T	5.	U	24.		
A	4.	S	25.		

F. J. W.
apposuit.

A tergo Tituli :

Legant prius, & postea despiciant; ne videantur non ex iudicio, sed ex odii præsumptione ignorata damnare.

S. Hieron. in Prologo ad Isajam.

X

Men-

Menda Typi sic emendentur.

<i>Pag.</i>	<i>lin.</i>	<i>legatur:</i>
6.	13.	contenta fuerit
13.	6.	multum
19.	15.	<i>habet</i>
20.	1.	similibus
--	4.	ast hæc.
--	18.	mendaces
21.	26.	oblatrent;
25.	23.	Dî (<i>scil. o Dii.</i>)
28.	14.	adama,
36.	14.	Annalibus
37.	15.	te cinis,
38.	26.	<i>librorum.</i>)
40.	7.	creatur.
--	21.	I! cane
--	29.	Agrippina.
41.	ult.	<i>subintell.</i>
42.	20.	nesciat
44.	18.	<i>terracque</i>
45.	5.	I. Damasc.
--	18.	Cito media.
48.	6.	Cor
50.	28.	tutus,
--	29.	gustate
53.	15.	<i>nostram &c.</i>
54.	8.	fare,
--	11.	ferat
--	14.	cano

Pag.	lin.	legatur.
57.	5.	IESUS R.
--	8.	Suso
--	25.	Hieronimus.
59.	7.	Juris
64.	24.	lis
65.	26.	vivis,
66.	22.	meamus
--	29.	depluo
67.	1.	hoc Distichon ponatur post: <i>omen habet.</i>
70.	25.	rectis.
73.	21.	Metropolis. sim protelo ponatur lin. 30.
74.	24.	odorat.
75.	7.	Marmorarii,
--	15.	Moniales,
77.	10.	Naturalismus.
81.	22.	Origenes.
87.	10.	litera S.
93.	14.	Perplacidus
96.	8.	cantari.
--	23.	et
--	24.	canis
--	ult.	dicatum
97.	16.	decantas
100.	23.	fumo,
101.	23.	dum,
103.	15.	Cantuariensis.
104.	6.	radii
--	9.	librant

<i>Pag.</i>	<i>lin.</i>	<i>legatur.</i>
106.	15.	Tune
--	26.	Ita
108.	26.	ferviant

Im Teutschen Letterwechsel.

Seite.

Zeile.

10.

2. (No. 1693.

--

6. Er ist gänzlich
belebt, nit leer.

12.

4. gefessen.

14.

21. gereuen.

Univerſim Anagrammata, nimirum dedit

A	-	-	-	182.
B	-	-	-	46.
C	-	-	-	235.
D	-	-	-	124.
E	-	-	-	74.
F	-	-	-	44.
G	-	-	-	38.
H	-	-	-	30.
I	-	-	-	180.
L	-	-	-	62.
M	-	-	-	202.
N	-	-	-	64.
O	-	-	-	56.
P	-	-	-	212.
Q	-	-	-	4.
R	-	-	-	82.
S	-	-	-	190.
T	-	-	-	74.
V	-	-	-	116.
W	-	-	-	8.
X	-	-	-	2.

2025.

Vorbericht.

Denen der Lateinischen Sprache Unkundigen will man nun auch von dieser geringfügigen Arbeit kürzlich dienen, daß ein Anagramma oder Letter- und Buchstaben-Wechsel dasjenige sey, wenn man aus einem, oder auch mehr Worten durch Versetzung der Buchstaben etwas anders herausbringeret, als: Bernhardus, Bruder Hans; der heilige Geist, der sie geheiligt. Rechenkunst, unser Knecht, u. s. f.

Sie nennen dasselbige entweder das unächte, wenn ein Buchstabe weggelassen, oder hinzugesetzt wird: Armuth, hat Ruhm &c. ferner, wenn ein Wort nur blos zurück gelesen wird: Esel lese; leztens, wenn einige Sylben ganz bleiben, und nur versetzt werden, nämlich: Gestern, regnets. Oder es ist ein pures Anagramma, ich will sagen, ein reiner Buchstaben-Wechsel, wenn kein einziger Buchstaben weder weggelassen, noch eingeflicket wird. Wenn es aber ge-

rathet, hat es seine Annehmlichkeit, und belustiget das Gemüthe nicht weniger, als andere sinnsreiche Einfälle.

Obschon nun nach derjenigen einbilderischen Meinung, welche sich viele in den Kopf gesetzt haben, der Nutzen, so hieraus entstehen soll, gar nicht angegeben werden kann, und das dabei befindliche Vergnügen nur für die schwachen Geister gehören mag, die sich gerne mit Kleinigkeiten aufhalten; so hat zwar der gute Geschmack unserer heutigen Gelehrten die Anagrammaten längstens verbannet, und die Satyrenschreiber machen dieselben sonderbar lächerlich, wie Morhof bezeuget, welcher dafür hält, daß ein verwirrter Kopf, der sich durch höhers Nachdenken von seinem Fleiß bey der Nichtswürdigkeit der Sache nicht abdringen läßt, der beste Anagrammatiste werden könne. Und wer ein merkwürdiges Exempel eines solchen besondern Kopfes sehen wolle, dürfe nur Christophens Partschik eines adelichen Ungars und Rectors der Schule zu Chemnitz Anagrammatisches Werk, in Wittenberg An. 1702. gedruckt aufschlagen, worinnen er wunderbarer Weise 50. Anagrammaten in dem einzigen Namen Leopoldus finden kann.

Nichtsdestoweniger muß man diese Art des Buchstabenwechsels nicht gar ohne Nutzen gebrauchen zu können, sich vergehen lassen, oder wohl gar der Landesverweisung würdig achten.
Sie

Sie leistet in unterschiedlichen Gelegenheiten sehr gute Dienste, zumalen bey lustig: und wohlvertrauten Gesellschaften, als ein plaßirlicher Zeitvertreib. Die Vortheile aber so dabey gebraucht werden, sind unterschiedlich.

Etliche schreiben die Buchstaben so vielmal auf ein Papier, als viele deren sich in dem vorhabenden Wortsage finden, und streichen alsdann einen Buchstaben nach dem andern aus. Andere machen gewisse Zetteln, und zeichnen auf einen jeden einen besondern Buchstaben, werfen hernach diese Zetteln untereinander, so gut sie können, bis sie das Verlangte haben. Wiederum einige schreiben das vorhabende Programm mit seinen Buchstaben einen unter den andern in die Länge hinab, und bezeichnen selbige mit Ziffern 1. 2. 3. 2c. so lange, bis etwas anständiges zum Vorschein kommet.

Ich lasse einem jeden seinen Willen; dieß weiß ich aber, daß sich Gelehrte über solche Dinge, wie ehemals geschehen, und hievon ziemlich viele Werke vorhanden sind, nicht leicht mehr machen; denn es erfordert Gedult und Zeit, welche sie nützlicher anwenden wollen. Wenn sich jedoch einer bey müßigen Stunden die Mühe nehmen wollte, und Glück darzu hat, so kann er öfters den vornehmsten Doctor in dieser Kunst übertreffen.

Abend: Zeit. Jetzt baden.

Adieu samethner Rock! O theurer Maidensack.

Agnes. Gänse.

Agnus Dei. JESU Gnad.

Akademie der Wissenschaften. Diese machet das
Werke fein an.

Alter. Taler.

Ein Alter liebt die Taler, ein Junger liebt
sie auch,

Nur jener zum Verstecken, und dieser zum
Gebrauch.

Altweg. Gewalt.

Anfang. Fang an.

Angesicht, Naget sich.

Arbeiten. Treibe an.

Armuth, hat Ruhm.

Auferstehung. Er haust Genus.

Augendrost. O Graus Endt!

Die Augustiner Mönche. Mögen auch je studiern.

Augustus. Was Guts?

15.

Balthasar. Ablass: Rath. Bläst Haar.

Bayerlande. Lade Bier an.

Bauern. Rauben.

Bauern sind zum Rauben

Ist der Krieger Glauben.

ein Beamter. Man treibe.

Begierlichkeiten. Leicht kein Gebier.

Beichte

Beichtvater. Treibet auch.

Belgrad. Der Balg. Bar Geld.

Benediktiner Mönche. Die könnten mich treiben.

Bernhardus. Bruder Hans.

Benträge. Gebet Aher.

Biebel. Belieb.

Die Biebel Gottes Wort ist mein Belieb
im Leben,

Sie kann mir Trost in Angst, und Rath in
Nöthen geben.

Die Biebel Gottes ist mein Belieb im
Sterben,

Wo sie mich weiset hin, da kann ich nicht
verderben.

Bin ichs? Ich bins. Bist du's? Du bist.

Bloß. Kolb.

Borg. Grob.

der Bräutigam. Er raubt Mägd.

Burgermeister. Er reist Berg um.

Burghausen. Hausgruben.

17.

Daniel. Lad ein, in Adel.

Dame. Made.

Prangt nicht so, ihr stolze Damen,

Seht vor recht auf euern Namen.

Denn die Made, die darinnen,

Macht zu Nichts eur stolz Beginnen.

Was Dame sey, und dann was Dama,
wird verspüret:

Daß jene Hörner macht, und diese Hörner
führet.

Dein Augapfel. Dina. Pfau. Egel.

Wie reimen sich die drey auf diese Wort
zusammen?

Sie taugen nicht dem Corydon in sein
verliebte Kramm.

Doch recht vernehme mich: Wer Dina sey
gewesen,

Kann man aus Gottes Wort im Buch der
Schöpfung lesen. E. 34. v. 1. 2.

Der Pfau ein Sinnbild ist der Hoffart
ganz ergeben.

Der Egel saugt dir aus zu früh dein
junges Leben.

Diabolus. Der Teufel. D Saubild.

Dicht: und Verse: Kunst. Kunst du rein teutsch.

Nein, drucks du teutsch.

Diebe. Beide.

Diebstahl. Behalt diß.

Nein! Das gestohlene Gut zurücke mußt du
geben,

Sonst wird dir diese Sünd gewießlich nicht
vergeben.

Diener. Meider.

Dienstag. Dein Gast.

Dingelfinger. Greifn in Geld.

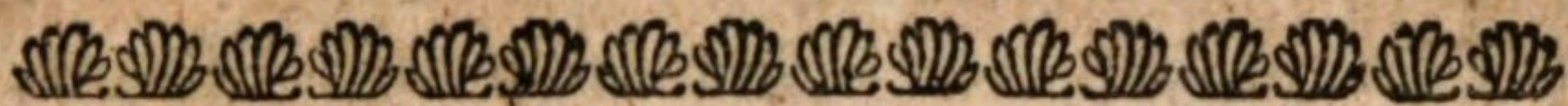
Donner. Norden.

Donnerstag. Ordens: Gant. Dorten Gans.

Dor

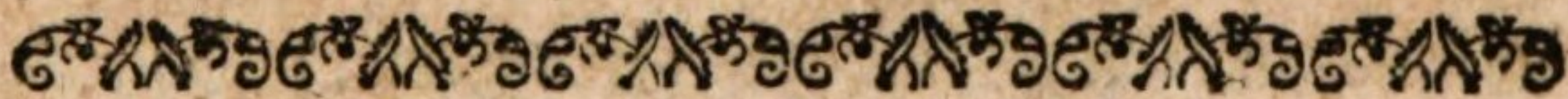
Donawoerth. Wer da ? o Noth!
Donnerwetter. Deren Wortten.

14.

Edelknaben. Dalken eben.
Edelmännisch. Dein Schmälen.
Edelstein. Eine Distel.
Edler. Leder.
Ehrgeiz. Zeig her.
Eifersucht. Friest euch.
Einbilderisch. Ich bins leider.
Ein Straf Gottes. Er sagt es nit oft.
Einwurf. Weinruf.
Elisabeth. Ach Liebste! Behalt sie. Sie labet.
Liebe sat.
Engelland. Eln an Geld.
Erbgut. Grubet.
Erden. Ernde.
Erhardus. Draus her.
Esel. Lese.
Ewigkeit. Weitelig.

16.

Falschheit. Hat Fleisch.
Faul. Lauf.
Fehlen. Flehen.
Ferdinandus der Dritte. Der Friedt der ist
nun da.
Fertig. Greift.

Fingere. Greifen.

Franzosen. Afenszorn.

Frauen. Kaufen.

das Frauenzimmer. Zimmerdar aufs Muzen.

ein Frauenzimmer. Zwirn mein Merast.

Freisinger. Sein Finger.

Freunde. Rufe den. Freuden.

Wie sind die Freunde wohl zu nennen?

Ein Freuden Schatz, den Gott beschert.

Ein solcher Herzens Freund ist werth,

Der sich macht in der Noth erkennen.

Frehen. Enfern. Fehern.

Frentage. En fraget.

Friederich. Ich red fren.

Frömmigkeit. Kommt eifrig.

Furcht. Frucht.

17.

Ganimedes. Seine Magd.

Garbe. Grabe.

Garten. Tragen.

Gasteren. Reisetag.

Gedanken. Kan Degen (machen.)

Gehorsam. Mags Rohe.

Geilheit. Heiliget. Ist aber das Wie-
derspiel.

Geisel. Siegel.

Geistlich. Igelstich.

Der Geistliche Herr. Steig er redlich her.

Der Geistliche Rath. Hart siegelt er dich.

Geiz.

Geiß. Zeigt.
 Geld. Degl.
 Gelegenheit. Lege, nit gehe.
 General. Erlange.
 Germanikus. Nase im Krug.
 Gersten. Gestern. Regnets.
 Gesellschaften. Flegelstaschen.
 Gesundheit. Seht Jugend!
 Glücklich. Klüglich.
 Graf. Frag.
 Gräfin. ein Frag.
 Gras. Sarg.
 Grausamkeit. Kriegs: Maut A:
 Grenadierer. Erger Dan je.
 Gustavus. Was guts?
 Gute Gewissen. Ewig gut Essen.
 Guarnison. Ja sorg nun.

28.

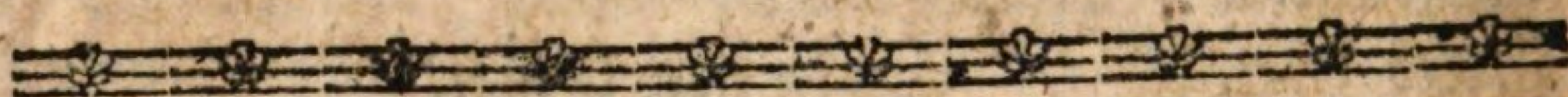

Haußkriege ist ein Kreuz. Je es grauset, kurz:
 es hinkt.
 der Heilige Geist. Der sie geheiliget.
 Heilige Ofterntag. Sage GOTT Ehr in Eil.
 Hencker. Reckhen.
 Hercules. Schueler.
 die Herrns Dienste. Hier seind die Nester.
 Herrn JESU Christi Frohnleichnams: Festtag.
 Hier ist man nur öffentlich sehr gastreich.
 Heut. Thue.

Hendelberg. Geld herben. Sagten die
 Franzosen.
 Holz. Zohl. 10.

der Jesuite. Ist eur Eide.
 Zimenkorbe. Mein Broke, oder Nahrung.
 Intelligenz: Blätter Schreiber. Er ist gänzlich
 leer, nit belebt.
 Zergarten. Reitgarn.
 Ist ers? Er ist's.
 Judenmark. Du Kram ein.
 ein Jungfrau. Frag in Wien. 7.

deren Calvinisten Sekt. Stinkendes Kräutlein.
 Kammerdiener. Rede er im Mark.
 Kammerfrauen. Merken auf Arme.
 Der Kammer Junker. Du armer Anikerer.
 Kammer: Präsident. Der merk sein Ampt.
 Kanzelliste. Zalt Kleines.
 Kapitaine. Ja pakt ein.
 Keller. Leckerl.
 Keuschheit. Schicke heut.

Nicht sollest du verstehen durchs Schicken
 anheut,

Daß weich diese Tugend von dir.

O Geiste des Herrn Sie schicke anheut!

Im Gegentheil komme zu mir.

Korn.

Korn. Kron. Korn Aehren. Rocken heran.
Kramladen. Nadelmark.
Kurzweill, Will Kreuz. 13.

Laster. Eslart.
Die Lasterthaten. Er hatte dein Stal.
Lateiner. Ein alter.
Leben. Nebel.
Lehrmeister. Herrle stime. Leist er mehr.
Leser laufe. Fauler Esel.
Libertas. Die Freyheit. Leib rast. Iberlast.
Lieb. Blei.

Das Blei dringt unter sich, und will nur im-
mer ruhn,

Wer sich der Lieb ergiebt, kann sonst wenig thun.

Liebhaver. Ah bleib er!
Liebste. Bestiel, das ist, verstohlen.
Liecht. Leicht.
Liechtmess. Leget mich.
Liegerstatt. Steig Alter.
Lust. Stul.

Lust ist ein schöner Stul, darauf man nicht
lang sitzt,

Und nach verwichner Zeit mit Neue Thränen
schwizet.

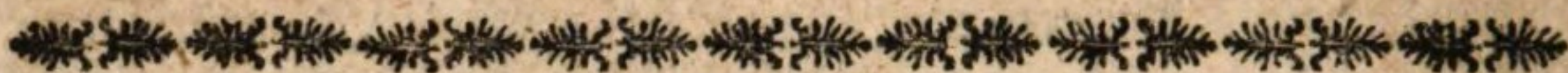
Ziel

Viel wünschen dann zu spat des Stules zu:
 vergessen,
 Weil sie nur kurze Jahr auf solchem sind
 fessen.

Lutheraner. Halte er nur.
Lutherisch. Reitschul.

16.

Mahlzeit. Zahle mit.

Magister. Ist mager. Geistarm. Saget mir.

Margaretha. Urge Martha.

Menschen, schemen.

die Menschwerdung Christi. Reich uns ewig
den Schirm.

Obschon ein Buchstab D. hierinnen ausgelassen,

Wird diß Geheimniß doch ein jeder gerne fassen.

Milchmaul, auch Luml.

Musfen. Kumen.

Münster. Stürmen.

die Mutter Christi des Herrn. Hier ist der recht
Diemuts Stern.

Ein Z. zuviel ist wahr, doch mache keinen
Plaus,

Denn der Jungfrauen Ehr entgehet nichts
hieraus. 9.

Marrenhaus. Nahe uns rar.

31

Ist vielleicht nicht nahe uns ein Narren-
haus zusehen?

So wird der Lust nicht rar von daher uns
anwehen.

Narrheit. Hirnarte. Hart rein.

Nascheren. Schiere an.

die Naturlehre. Lauter dein Ehr. Rathe nur,
leide.

Neid. Dein.

Neue Jahr. Aine Ruhe.

die Neue Jahrs: Zeit. Sied anjezt heuer. Zezt
haufe Dierne. (Diener) Zezt deine Sau her.

Nieder: Altaich. Ein adelich Art.

Niedermanr. Mindere Uhr.

Niemand. Jedman. Dein Nam.

Noth. Thon.

II.

ein Ober: Pfaelker. D nete Bierzapfler.

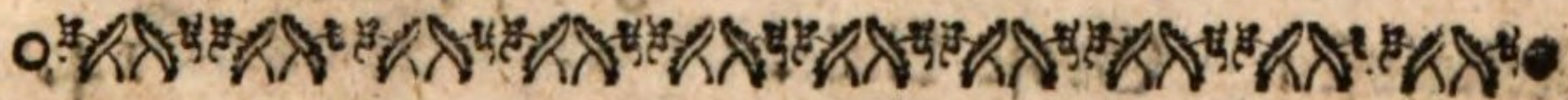
Desterliche Beicht. Berichte jezt solche.

Desterreich. Sichere Orte.

Opfer. Kopfe.

Opferstock. Kopsefost.

Ordens: Geistliche. Es sein dort gleich. 6.

Paur. Raup.

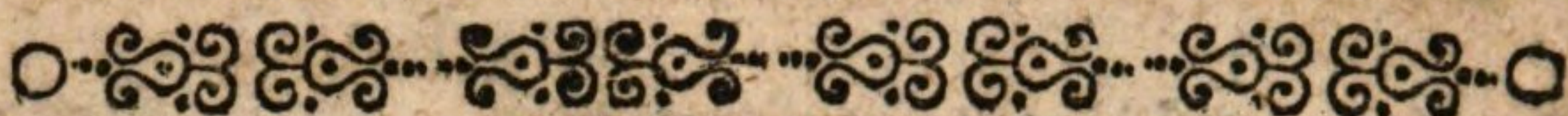
Pedanterie. Er dapet ein.

Phan:

Phantaste. Hats tapen.

Priester Gottes. Er preißet Gott.

4.

Ragusa. Garaus.

Rath. Hart.

Rathdiener. Er Meidhart.

Rauber. Brauer.

Räuber sind gar schlechte Bräuer,

Was sie brauen, kommt gar theuer.

Über gut, daß sie beim Schliessen

Selbst die Hefen sauffen müssen.

Rausche. Schauer.

Reben. Erben.

Rechenkunst. Unser Knecht.

Rechenschaft. Rechtschaffen.

Rede: Kunst. Ruderneß.

Regen. Gerne.

Regina. Ja gern. nie arg.

Registrum. Mir greust.

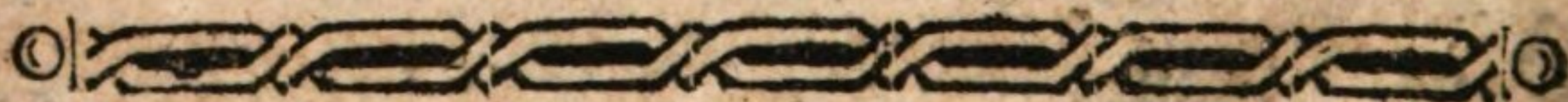
Reichthum. Reut mich.

Wenn ich bey Reichthum wär, so würd es
mich geruen,

Dann daß ich gnugsam hätt, würd ich zu sa-
gen scheuen.

Religiosen. Grose Linie.

14.

Im Saal der Redouten. O du ein-Easterdarne!
Sach:

Sachsen. Racheß.

Sagen. Gänse.

Gleichwie die Gänse weis, nur immer fort
zu schnattern.

Und mit ihren Flügeln beständig rum zu
flattern:

Also ist's mit Weiber-Händeln, so bey ihnen
stets entstehen,

Dann sie pflegen auf ein Sagen, und nichts
anders auszugehen.

Jene sagte dieses neulich, und es sagte jenes
die,

Dieses hat sie nie gesagt, jene sagte solches
nie:

Eine sagte, daß da sagte dieses, jene
sagte das.

Nein sie sagte, so sie sagte dieses nicht,
nur sonst was.

O ich weiß wohl, was sie sagte, will sie,
sagt ihr, sagen nicht,

Was sie sagte, will ich sagen, daß sie sage
fren aus Licht.

En sie sagte, was sie sagte, ehe ich sagte.
sagt sie vor,

Sagt nur: daß sie solle sagen, was sie
mir sagt in ein Ohr.

Dieses Sagen will nun wahren, weil das
Jeder währt ums Maul,

Dann zum Sagen, und zum Plaudern seynd
die Weiber selten faul.

Salz. Zals.

Ein

Ein Salzburger. Kein Glasbuzer.
 Salzburgerisch. Ich Gasburzler.
 Samstag. Sage Mast.
 Satler. Paster.
 Sazungen. Ganz neus.
 Schlaf. Falsch.
 Schlendrian. Schandleirn.
 Schmarozer. O Erzschar.
 Schmelzer. Erzschelm.
 Schmiedeliner. Schlimme Diener.
 Schneider. Dein Scher. Schindere.
 Schreibart. Resche Arbeit.
 Schulmeister. Ist eur Schelm.
 Schwabe. Abschem.
 Sedinum. Nim du es.
 Seegnen. Genesen.

Ich genese dessentwegen,
 Weil alls an Gottes Seegn gelegen.

Seel. Lese. Esel.
 Seemann. Nem es an.
 Seerauber. Er Saubere.
 Serviteur. Er ist ewr.
 Sittenlehre. Lehenstreit.
 Soldate. Tadellos.
 Spiegel. Giespel.

Es schaut heraus sowohl der Giespel, als
 hinein,

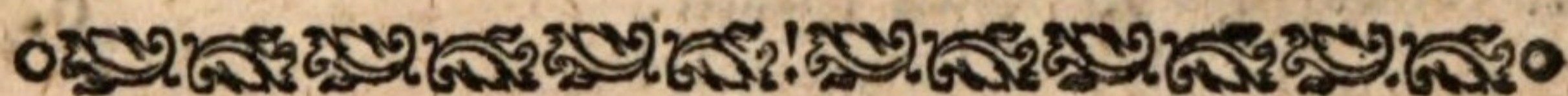
Das rechte Muster wird der Spiegel allzeit
 seyn.

Sprachlehre. Raschpel her.
 Stadthalter. Der hatt Last.

Sterb:

Sterblicher. Erstlich Erb.
 Stetin. Ist net.
 Steuer: Amt. Erste Maut.
 Stiegen. Steigen.
 Straubingen. Bin nur Gaste.
 Straubinger. Bringet raus.
 Stokfisch. Fischkost.
 Stund. Dunst.

37.

Tafel. Falte.
 Tanzboden. Danzt oben.
 Teutscher. Recht vest. Er tuschet.
 Theatiner. Rathet ein.
 Theurung des Brod. Dort Hungers Bude.
 Tischler. Schitler. Er schilt.
 Tölzer Brigel. Grölzt lieber.
 Trägheit. Härtiget.
 Trew. Wert.

Trew hat in sich ihren Wert,
 Wird von jedem zwar begehrt;
 Die sie aber jezund geben,
 Derer sind nicht viel im Leben.

Trübsale. Uiberlast.
 Die Tugenden. Dein Ende gut.
 Tugendreich. Gütlich reden.
 Tugendfahm. Magdes thun.

13.

Verschwiegenheit. Ehe nun weigert sich.
 Die Versuchungen. Durch junges Even.
 Vertheidigunge. Thue dir je genug.
 Vertrauen. Euer Natur.
 Ungewitter. Were nit gut.
 Unser Herr JESUS CHRISTUS. Er
 ist süßreich unser Ruhe.
 Unstern. Erst nun.
 Unterredung. Neuer Grundt.
 Vorhaben. O Bau Herrn! 9.

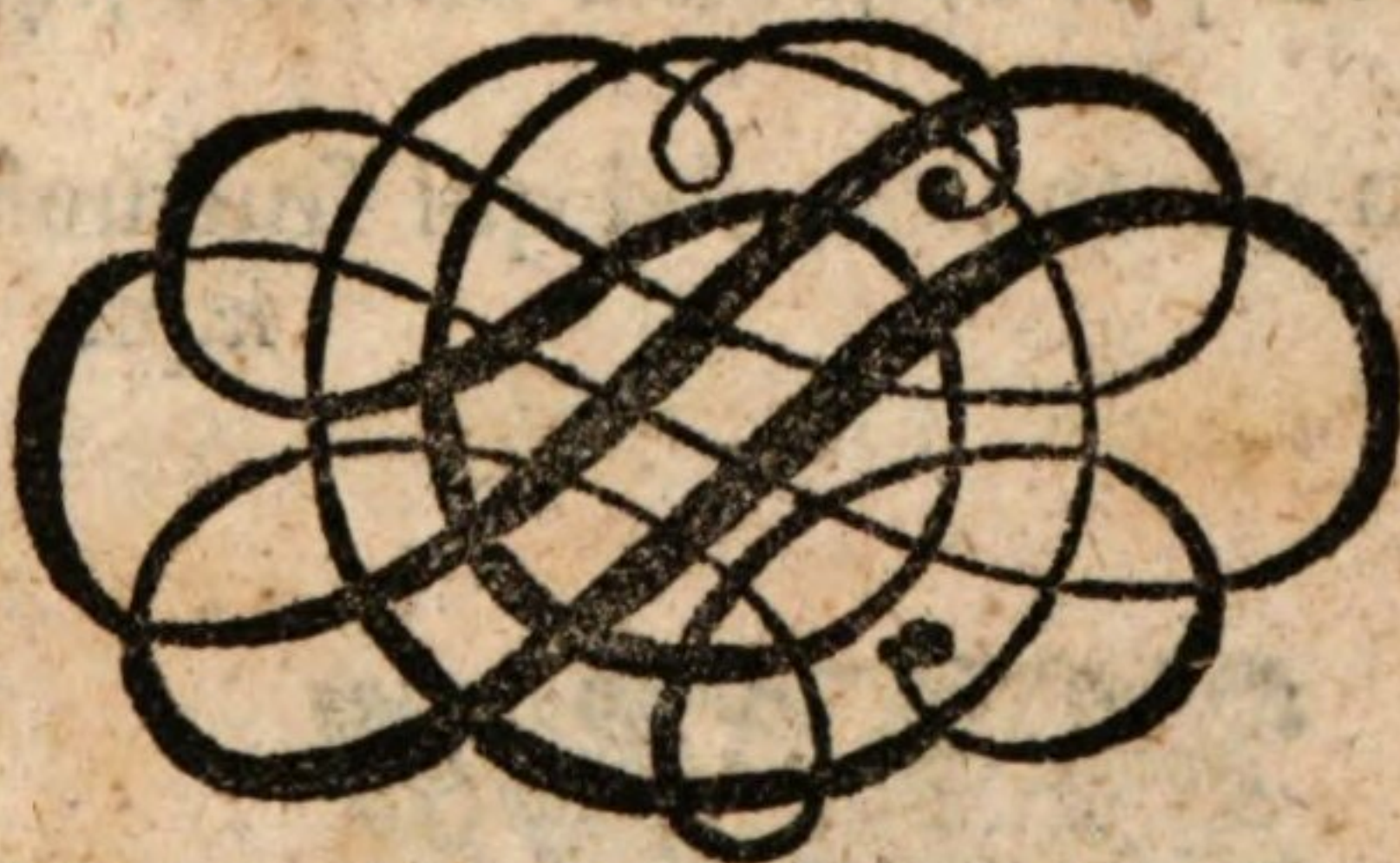
Wagen. Gewan.
 Warten. Trawen.
 Weiber. Bei Rew.
 Oft wohnt die Weiber Treu
 Zu allernächst bei Rew.
 Weisheit. Wie heist? Sihe weit.
 Weisser Zucker. Kreuzerweiß.
 Welt. Lewt.
 Die Weltgeistlichen. Leitende ewigs Licht.
 Weklar. Wer zalt?
 Windmacheren. Mendt, ich warne.
 Wir arme Sünder, sind Würmer Art.
 O Wissenschaften! Schoen Weinsaft.
 Wissenschaften. Weißt Sachsen. 12.

Bau:

Zaubereyen. Ahere buzen.
 Zechstuben. Beschneuzt.
 Zeichen. Ich neze.
 Zeit. Jetzt.
 Zeitungen. Eigennuz.
 Zeugnissen. Nuzgniesse.
 Zorne. Rozen.
 Zuber. Buzer.

8.

Summa 276.

Ovvenus.

Qui legis ista, tuam reprehendo, si mea
laudas

Omnia, stultitiam; si nihil, invidiam.
Non cuivis Lectori, auditorique placebo,
Lector, & Auditor nec mihi quisque
placet.

Non volo, nec valeo placidum me reddere
cunctis,

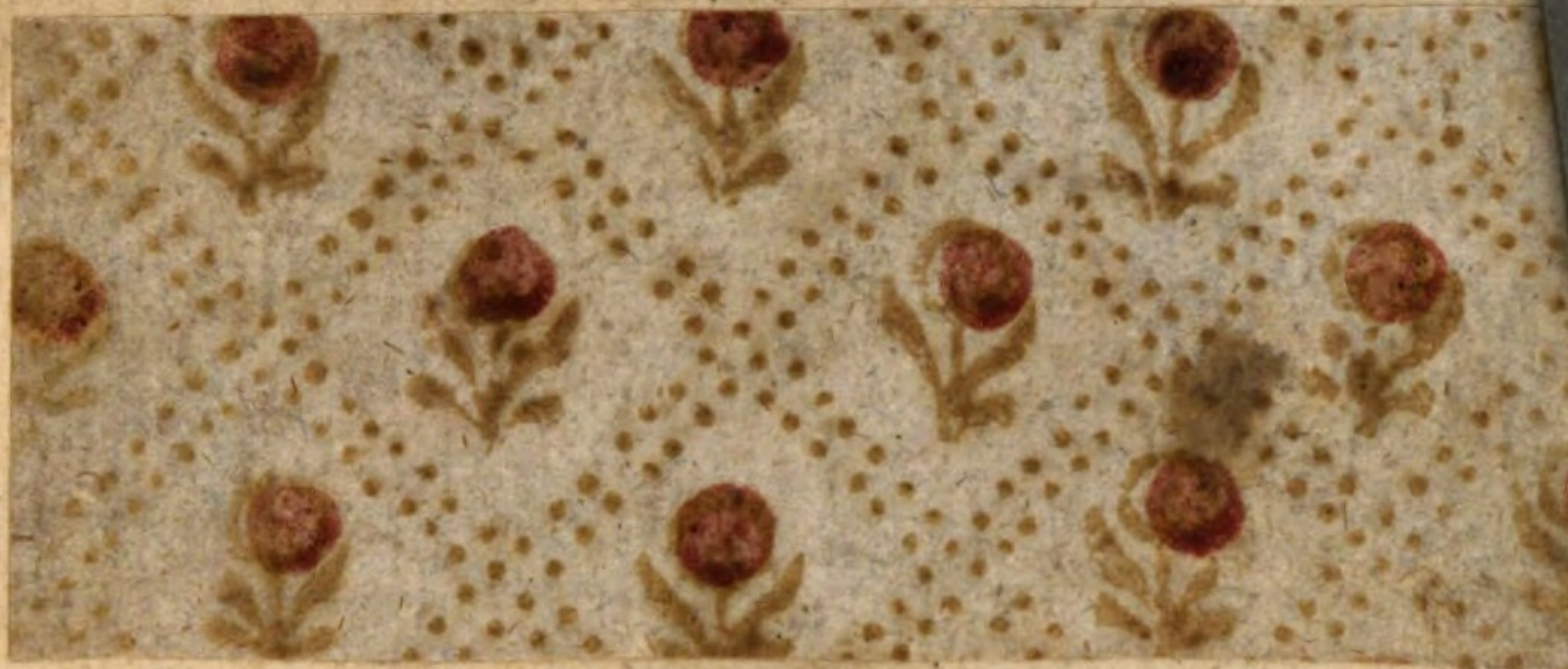
Sed volo, si valeo, posse placere
bonis.

FeCl, qVoD potVl, faClant MeLIora seqVentes.

Non qui multa, sed qui fructuosa scit,
sapit.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Das 2. Papiermuster (besuch
außen entfernt,

Schmid, Ignaz Dominikus Cyriacus,

Lexicon anagrammaticale

Ratisbona 1775

L.eleg.m. 102

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10575717-1

VD18 1472586X-001